

Výroční zpráva

Národní Technické Knihovny

2013

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

13

Výroční zpráva Národní Technické Knihovny

2013

Výroční zpráva

Národní Technické Knihovny

2013

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Library of Technology

2014

Výroční zpráva Národní technické knihovny 2013

ISSN 1804-5464

ISBN 978-80-86504-32-2

© Národní technická knihovna 2014

Obsah

Úvod	7
Služby	11
Meziknihovní výpůjční služby	16
Virtuální polytechnická knihovna (VPK)	19
Mezinárodní meziknihovní služby	21
Referenční a řešeršní služby	22
Fondy	25
Akvizice	27
Správa katalogu a ANL	30
Revize knihovního fondu	34
Obsahová kontrola fondů	36
Správa autoritních souborů	39
Referát historického fondu	42
Ochrana fondů	44
Projekty a inovace	47
Efektivní informační služby pro veřejnost a státní správu (EFI)	49
Národní úložiště šedé literatury	51
GreyNet	52
Institucionální digitální repozitář: studijní knihovna výzkumu a vývoje NTK	53
Open Access aktivity	54
Polytematický strukturovaný heslář (PSH)	55
Europeana Cloud: Unlocking Europe's Research via The Cloud	56
Projekt a služba eBooks on Demand	57
Digitální knihovna NTK – Kramerius 4	58

Spolupráce s organizacemi a systémy	59
Komunikace a fundraising	65
Vzdělávání	75
Informační a komunikační technologie	79
Hospodaření NTK	83
Správa a provoz NTK	95
Organizační struktura NTK	100
Hlavní statistické ukazatele	102

Úvod

Úvod

I když to na začátku roku 2013 nebylo zřejmé, stal se rokem velkých příprav na transformaci knihovny. Knihovna se v dejvickém kampusu usadila a zdánlivě vše vypadalo, že funguje k obecné spokojenosti. Mocným impulsem pro změnu byla příprava integrace s knihovnou Vysoké školy chemicko-technologické v Praze dovršená podpisem smluv v září. Ve stejný moment jsme podepsali memorandum o podobné integraci s knihovnou Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR. Přípravy integrace poodhalily nepružnost a možná i neochotu ke změně. Významná doporučení ke změnám přinesl i projekt Efektivní informační služby pro veřejnost i státní správu (EFI), který celou knihovnu zaměstnával už v předchozím roce. Identifikace jádra činností („core business“), které umožní knihovně naplnit vizi stanovenou v projektu EFI, totiž stát se dokonalou akademickou knihovnou, analýza a následné zahájení tvorby zásadně nově koncipovaného webu knihovny i „projektové karty“ doporučení z projektu EFI vyústily v návrh transformace. Ten na jedné straně dosud největší knihovní útvar rozdělil, na druhé straně jiné činnosti spojil pod jedno vedení, takže počet vedoucích zejména na nejvyšší úrovni se výrazně snížil. Ale nešlo o pouhé organizační změny, ty byly jen odrazem rozhodnutí koncentrovat rozhodovací pravomoci a odpovědnosti do užšího vedení knihovny a naopak posílit odpovědnosti za výkon činností na nižších úrovních řízení. Spolu se zavedením horizontálních vazeb pomocí týmů, které fungují napříč hierarchickou strukturou, by to vše mělo vést ke zpružnění vazeb uvnitř knihovny, ale zejména ke zlepšení její schopnosti adaptovat se, i proaktivně, na měnící se venkovní prostředí.

Koncept změn byl na mnoha úrovních v knihovně představen a předložen k diskusi. Dílčí organizační změna proběhla k 1. dubnu, koncem října byla vyhlášena zásadní reorganizace, která vstoupila v platnost k 1. lednu 2014. Nutno připustit, že ne všichni zaměstnanci přijali navrhované změny za své, a tak se koncem roku 2013 knihovna ocitla bez ekonomické náměstkyně a veškeré úsilí o nalezení nástupkyně či nástupce selhalo – ale to je již začátek další výroční zprávy. V každém případě jsme další rok zahajovali v určitém napětí, jak všechno zvládneme.

Vedle hektických a časově náročných příprav transformace knihovna dál běžně fungovala, probíhala spolupráce s Českou zemědělskou univerzitou, dokázali jsme (již podruhé) zvládnout kontinuitu nákupu tří nejnákladnějších e-zdrojů (Elsevier, Springer a Wiley) a citační databáze Scopus pro konsorcia více než 60 institucí na základě mimořádné dotace bez jediného výpadku.

Do provozu jsme uvedli vyhledávač Summon a začali ho zabudovávat do stávajícího komplexu podpory knihovních služeb. Rozběhla se jednání o studii Návrh implementace jednotného systému nákupu licencí na elektronické zdroje vytvořené v rámci projektu EFI s Asociací knihoven vysokých škol – jednoho z hlavních budoucích uživatelů této služby. Bibliometrické pracoviště pro informační podporu výzkumného cyklu na vysokých školách začalo svou činnost především čištěním dat ve zdrojové databázi a prvními analýzami získaných dat.

Zase o něco povyroستly statistiky počtu návštěvníků, začali jsme postupně oživovat služby na patrech a knihovna se zapisovala do odborného i společenského života dejvického kampusu nesníženou měrou. Pevně věřím, že tomu tak bude i nadále, a všem těm, kdo jsou odhodláni svojí prací k tomu přispívat, srdečně děkuji.

Martin Svoboda, ředitel

Služby

Služby

NTK poskytuje své služby od pondělí do pátku od 8.00 do 22.00 h, v sobotu od 10.00 do 17.00 h, knihovna tedy týdně poskytuje asistované i samoobslužné služby 77 hodin. V době uzavření knihovny je pro zákazníky k dispozici noční studovna.

Oddělení služeb se v prvním pololetí roku 2013 zaměřilo na přípravu integrace NTK a Ústřední knihovny VŠCHT, která spočívala v přípravě podkladových materiálů, spolupráci na metodice poskytovaných služeb se zaměřením na výpůjční služby, registraci zákazníků a upomínkové řízení.

Od 1. 9. 2013 jsou služby poskytovány dle Knihovního řádu integrované knihovny NTK a VŠCHT v Praze – knihovní řád odráží současný stav nabízených služeb knihovny.

Projekt Rande s NTK, na němž se zájemci mohou formou krátké komentované prohlídky seznámit se službami knihovny, běží v rutinním provozu.

Vzhledem k velkému zájmu o půjčování e-čteček jsme zakoupili a následně zařadili do výpůjčního procesu deset čteček PocketBook 622 Touch.

Na žádost zákazníků knihovna od roku 2013 nově nabízí možnost výpůjčky doplňkového sortimentu – flash disků, stolních her, deštníků, nabíječek, fixů apod.

Od září 2013 jsme ve studovně časopisů rozšířili poskytování služeb o prezenční výpůjčky novodobých fondů NTK a VŠCHT. O službu je zájem, zákazníkům vyhovuje otevírací doba studovny.

Počet návštěvníků studovny časopisů činil 8 118, pracovníci oddělení služeb poskytli 7 444 ústních a písemných informací.

Během roku 2013 byl fond ve volném výběru ze skladů doplňován průběžně. Nadále plynule zpracováváme fond uložený ve skladech NTK. Ve dnech 28. 6. až 4. 7. jsme nastěhovali fond VŠCHT do skladu NTK ve 3. PP do vymezeného sektoru A a B. Stěhování proběhlo bez komplikací. Poté jsme zaškolili pracovníky NTK na expedici knihovních jednotek z fondu chemické knihovny. Úspěšnost vyřizování objednávek knih a časopisů je 99,49 %, expedovali jsme 5 455 knihovních jednotek (KJ) a založili celkem 74 802 KJ.

S řazením fondu ve volném výběru nově pomáhají dobrovolníci z řad zaměstnanců; na výzvu se přihlásilo 60 zaměstnanců. Volný výběr je přehlednější, lépe a rychleji řazen a kontrolován. Dobrovolníci z řad zaměstnanců knihovny pomáhají i s pokrytím služeb na informačních pultech.

Dne 21. 10. 2013 byla podepsána smlouva o spolupráci NTK a České zemědělské univerzity, která řeší především využívání prostor a služeb NTK. Zájemce z ČZU jsme fyzicky registrovali přímo na fakultách univerzity. Celkem jsme zaregistrovali 600 zákazníků, z toho 517 skupiny A. Registrace na půdě univerzity má četné klady – dostupnost registrace v místě pracoviště, získání nových zákazníků z řad pedagogů a zaměstnanců univerzity, kteří preferují využívání elektronických informačních zdrojů, poskytnutí konzultací a referencí na místě.

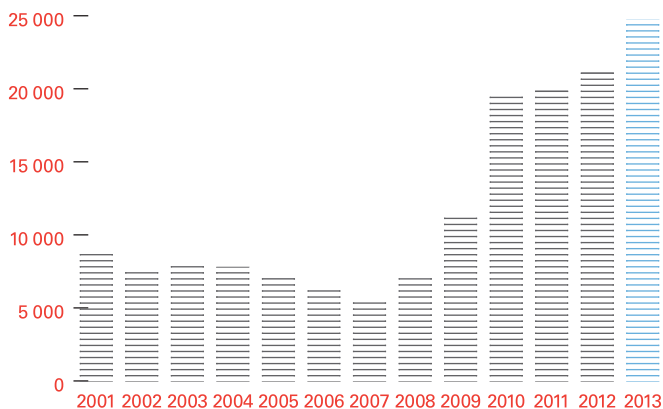
Výpůjčky celkem: 110 181

z toho: prezenční výpůjčky – ve studovně časopisů: 471
prodloužení: 48 770
vrácené výpůjčky: 56 388

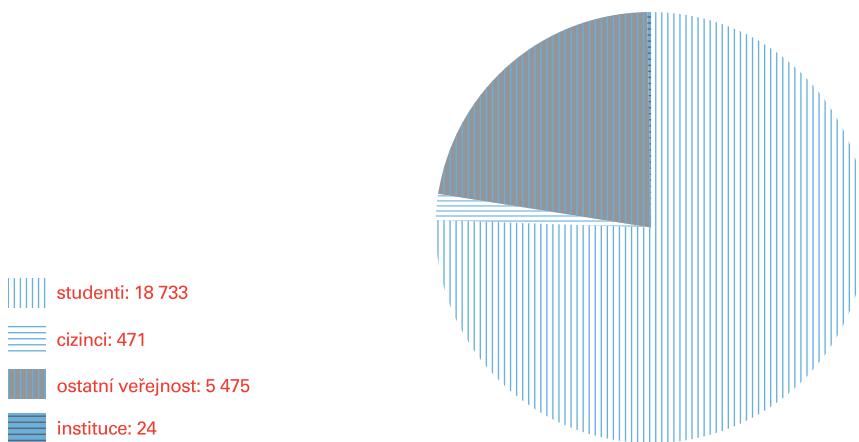
Počet registrovaných zákazníků NTK v centrální databázi zákazníků: 24 703

z toho: registrovaných institucí 24
studentů 18 733
cizinců 471
ostatních zákazníků 5 475

Počet registrovaných zákazníků NTK 2001–2013



Skladba registrovaných zákazníků NTK v roce 2013



Meziknihovní výpůjční služby

Od března 2013 do oddělení meziknihovních výpůjčních služeb přibyla i agenda mezinárodní MVS; nově tedy zajišťuje veškerou meziknihovní výpůjční službu (mezinárodní i vnitrostátní) a dále služby reprografické, digitální a elektronické.

Vnitrostátní MVS

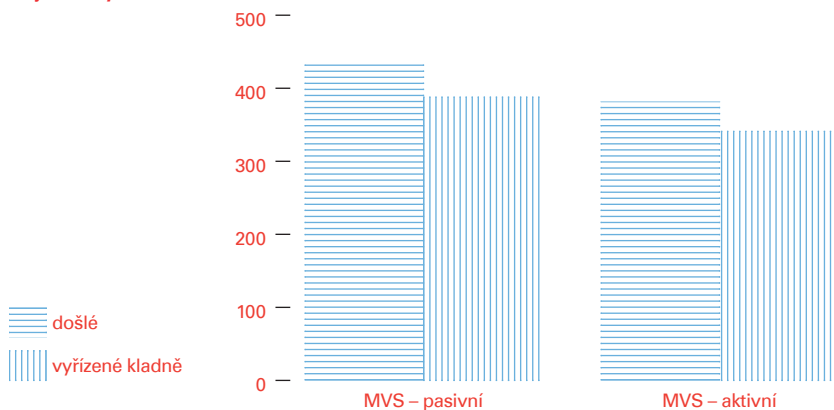
<http://mvs.techlib.cz/>

Vnitrostátní meziknihovní výpůjční služby jsou poskytovány převážně prostřednictvím kooperačního systému SK ČR. Systém umožňuje elektronické objednávání výpůjček z fondů jiných českých knihoven pro uživatele NTK. Kromě toho zpracováváme objednávky došlé prostřednictvím objednávkových webových formulářů. Oddělení MVS vyřizuje také objednávky na výpůjčky z fondu NTK z jiných českých knihoven (tzv. pasivní MVS).

Počet knihoven, které jsou zaregistrované v systému Aleph, se v roce 2013 opět navýšil, a to o 30 knihoven. Dosáhl počtu 286. Meziknihovní výpůjční služby vyřizují požadavky pro zákazníky NTK z jiných knihoven v ČR (tzv. aktivní MVS). V roce 2013 bylo zákazníky podáno 381 požadavků. V rámci pasivní MVS zpracovaly knihovnice dalších 437 žádostí. Celkem jsme obdrželi 818 požadavků MVS.

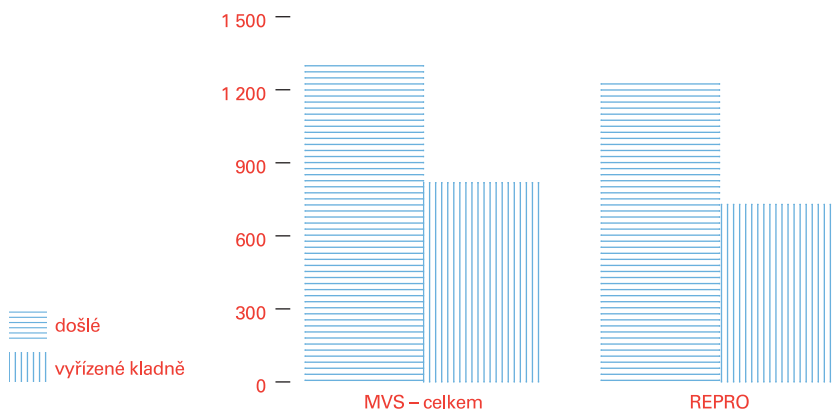
Reprografické služby na objednávku poskytujeme z dokumentů obsažených ve fondu NTK a z dokumentů opatřených knihovnou prostřednictvím MVS. Pro zákazníky zhotovujeme kopie černobílé i barevné do formátu A3. V roce 2013 obdržely pracovnice 1 304 požadavků na reprografické služby, na jejichž základě bylo vytvořeno 13 061 kopií.

Objednávky MVS za rok 2013



Na pracovišti reprografických služeb zhotovujeme též kopie starých a vzácných tisků s využitím digitálních technologií. V roce 2013 jsme digitalizovali sedm knih z oboru Architektura a osm knih z oboru Chemie (staré a vzácné tisky), tzn. celkem 3 080 souborů. Spolupracujeme s oddělením rozvoje elektronických služeb na správě Souborného katalogu Virtuální polytechnické knihovny a s referátem historického fondu při vyřizování služby eBooks on Demand. Prostřednictvím EOD jsme v roce 2013 vyřídili 34 objednávek a naskenovali 6 838 souborů.

Celkový počet objednávek na MVS a reprografické služby za rok 2013



V oddělení meziknihovních služeb digitalizujeme učební texty a následně je kontrolujeme pomocí OCR. Za uplynulý rok jsme digitalizovali 61 skript, tzn. 9 780 souborů; kontrolou OCR bylo upraveno celkem 23 429 souborů.

Digitalizujeme rovněž náhledy knižních titulů a zajímavostí starých a vzácných tisků pro katalog NTK, v roce 2013 jsme naskenovali celkem 4 000 souborů.

Věříme, že dosavadní trend zvyšování počtu požadavků na výpůjčky a kopie z naší knihovny i výpůjčky z jiných knihoven pro naše zákazníky přetrvá i v dalších letech.

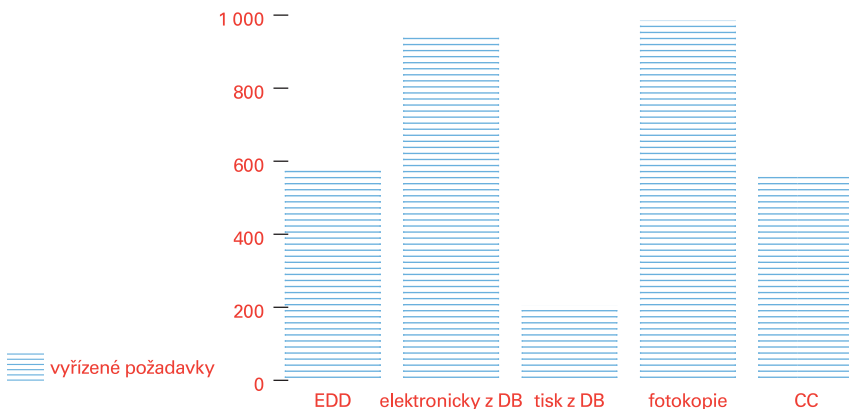
Virtuální polytechnická knihovna (VPK)

<http://www.techlib.cz/cs/262-vpk>

Elektronické dodávání dokumentů zprostředkovává kooperační systém Virtuální polytechnické knihovny (VPK). Prostřednictvím VPK jsou vyřizovány také požadavky z elektronických databází (koncový uživatel získává dokument ve formě tištěných kopií). V roce 2013 bylo celým systémem VPK vyřízeno 10 309 požadavků, z toho NTK 2 705.

Elektronické dodání dokumentu (objednávka se týká publikace z fyzického fondu NTK) bylo realizováno v 575 případech, z on-line databází jsme vyřídili 1 147 žádostí a v 983 případech dostali žadatelé xerokopii požadovaného dokumentu.

Objednávky z VPK vyřízené Národní technickou knihovnou v roce 2013



EDD – elektronické dodání dokumentu (objednávka z fondu NTK)

Elektronicky z on-line zdrojů (knihovně elektronicky – koncový uživatel obdrží papírovou kopii)

Tisk z DB – z on-line zdroje dokument vytištěn a zaslán žadateli poštou

Fotokopie – klasický požadavek na reprografickou službu kopírováním

CC – služby Current Contents (skenování obsahů periodik)

Servisní centrum VPK stále spolupracuje se všemi účastnickými knihovnami zapojenými do systému VPK. V roce 2013 se počet aktivně zapojených knihoven poskytujících službu dodávání dokumentů rozšířil o jednu instituci.

Kromě toho jsme založili patnáct nových smluv s uživateli, celkem tedy máme uzavřeno 746 smluv.

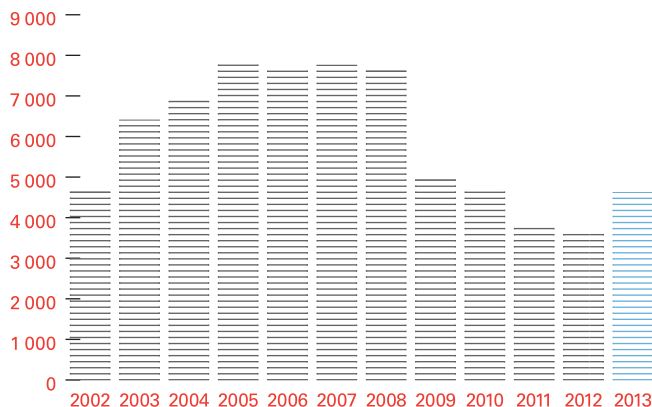
Mezinárodní meziknihovní služby

<http://www.techlib.cz/cs/2860-mezinarodni-meziknihovni-sluzby>

Požadavky na službu MMS sice nedosahují čísel z let 2005–2008, v posledních dvou letech však zaznamenáváme nepatrné zvýšení zájmu o tuto službu. Podobný trend je patrný i v jiných knihovnách pověřených MMS. Výpůjčky ze zahraničních knihoven jsou celkově v posledních letech v mírném útlumu v důsledku změny uživatelského chování (preferování zdrojů v elektronické podobě), lepší dostupnosti dokumentů na internetu i větší nabídky odborných informací prostřednictvím elektronických zdrojů v českých knihovnách. Navzdory tomu dokážeme úspěšně vyřizovat naprostou většinu požadavků a daří se nám snižovat jak dobu dodání dokumentů uživateli, tak i finanční náklady. Abychom podpořili využití MMS, spolupracujeme intenzivně na propagaci této služby s oddělením marketingu a vzdělávání.

V roce 2013 jsme úspěšně vyřídili 86 % přijatých požadavků.

Objednávky mezinárodních meziknihovních služeb 2002–2013



Referenční a rešeršní služby

Referenční a rešeršní služby se těší trvalému zájmu zákazníků i široké veřejnosti. V průběhu roku 2013 jsme vypracovali 36 rešerší, což představuje zhruba 345 hodin práce rešeršérů, a zodpověděli 206 písemných a telefonických referenčních dotazů. V rámci referenčních služeb spravujeme také portál Oborové brány TECH, který nabízí jednotné prohledávání mnoha zdrojů technických informací.

Pracovníci referenčních a rešeršních služeb poskytují osobní i telefonické konzultace, zodpovídají e-mailové dotazy a zpracovávají rešerše. Referenční služby poskytujeme studentům, akademickým pracovníkům i odborné veřejnosti zdarma. Referenční knihovníci také zpracovávají rešerše, jde o placenou službu, která je určena nejen zákazníkům, ale i široké veřejnosti. V případě zájmu o odbornou konzultaci nebo požadavků na rešerši je možné referenční knihovníky kontaktovat na adrese reference@techlib.cz, případně telefonicky na 232 002 503. Referenční knihovník pomůže specifikovat dotaz a vybere relevantní odborné zdroje (volně dostupné i licencované) a představí práci s těmito zdroji (export citací, práce s dokumenty). Součástí konzultace může být i představení práce s referenčními manažery (EndNote, Zotero, Mendeley aj.) i další služby (platformy pro sdílení vědeckých zájmů, citační analýzy aj.). Referenční knihovníci jsou zapojeni do celonárodního projektu Ptejte se knihovny, který vede Národní knihovna ČR. Kromě zodpovídání dotazů zaslanych přes webový formulář služby Ptejte se knihovny zajišťují rovněž odpovědi přes chatovací rozhraní. V rámci dalších aktivit spolupracujeme se středními či vysokými

školy, pro které zajišťujeme školení informační gramotnosti. Zároveň soustavně zvyšujeme svou odbornost účastmi na konferencích, seminářích, projektech či pracovních skupinách. V březnu 2013 jsme zorganizovali seminář „Elektronicky, online, na dosah: Moderní rešeršní služby“, na kterém byly představeny současné služby, nové trendy, a to jak ve veřejném, tak i komerčním sektoru.

Referenční knihovníci rovněž intenzivně pracují na tvorbě informačních podpor pro studenty i další uživatele. Jde o oborové průvodce zaměřené na profilové obory, např. strojírenství, chemie apod. První připravované oborové průvodce budou na webu NTK zveřejněny v březnu 2014.

V příštím roce se chceme zaměřit na tvorbu oborových průvodců všech profilových oborů NTK a také dalších témat, např. citování, normy, patenty, scientometrie apod., které pomohou uživatelům při studiu, výzkumné činnosti aj.

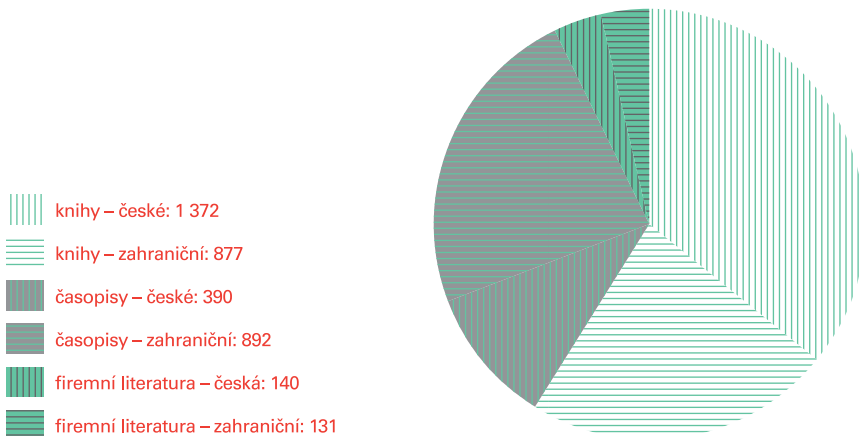
Fondy

Akvizice

Hlavní náplní činnosti oddělení akvizice je výběr, nákup a získání darem technické literatury do fondu NTK, a to zejména knih, časopisů a firemní literatury v tištěné i elektronické formě. Cílem akvizitérů je – v souladu s obsahovým profilem fondu – získat od předních vydavatelů technické literatury tuzemské dokumenty z technickým oborů v úplnosti, zahraniční publikace výběrově. V roce 2013 jsme do fondu NTK akvizičně zpracovali v tištěné podobě nebo na elektronických nosičích 2 227 knih, 271 dokumentů firemní literatury a 1 282 titulů časopisů.

Výběr knih spočívající v doplňování oborů či jednotlivých titulů, o které mají uživatelé největší zájem, probíhal podle akvizičního profilu NTK a ve spolupráci s oddělením služeb. Podobně jako v minulých letech posuzovala akvizice návrhy zákazníků a návštěvníků NTK k zakoupení publikace do fondu NTK; ze 182 návrhů jsme kladně vyřídili 175. Kritéria při rozhodování o získání do fondu jsou dvě: relevance k profilu NTK a vyhodnocení počtu a frekvence výpůjček u dokumentu, který již ve fondu je. Knižní novinky jsme průběžně prezentovali ve 4. NP, kde si je zákazníci mohou ihned vypůjčit. V uplynulém roce jsme uspořádali také výstavu zahraničních knih na téma Architektura, urbanismus, nové technologie a stavební materiály. Firemní dokumenty do fondu získáváme výhradně formou daru, tj. aktivním oslovením vybraných firem nebo jejich výběrem na technicky orientovaných veletrzích. Firemní časopisy získáváme na základě pravidelné obnovy bezplatných subscriptí u českých i zahraničních partnerů.

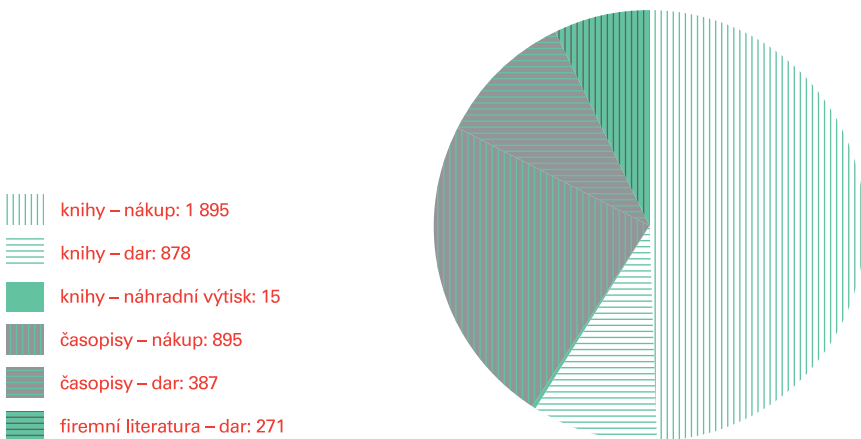
Skladba přírůstků do fondu NTK v roce 2013 podle typu dokumentu



Dodavatelem nakupovaných tištěných a elektronických verzí českých a zahraničních časopisů byla na základě platné smlouvy z veřejné zakázky z roku 2012 společnost Ebsco. Odběr časopisů jsme stejně jako v minulých letech aktualizovali v Souborném katalogu CASLIN.

Poprvé jsme v NTK zákaznické veřejnosti zpřístupnili české e-knihy na platformě ebrary DASH. Cílem bylo na základě zkušeností s touto platformou a nakoupených čtyř českých e-knih

Skladba přírůstků do fondu NTK v roce 2013 podle způsobu nabytí



z vydavatelství Zlatý řez vytvořit model, na jehož základě by bylo možné nakupovat e-knihy do našeho fondu. Veřejnou zakázku na dodávku služeb pro projekt „České knihy v českých knihovnách“ a zakázku na nákup elektronických knih ebrary se nám nepodařilo realizovat z důvodu pozastavení veřejných zakázek naším zřizovatelem. Úspěšně jsme koncem roku dokončili pouze veřejnou zakázku na nákup předplatného elektronických časopisů EMERALD na roky 2014–2017.

V druhé polovině roku posílili naše oddělení kolegové z akvizice CIS VŠCHT; v rámci užší integrace a provázanosti jsme společně nastavili pracovní procesy a postupy akvizičního zpracování a adjustace nových přírůstků knih a časopisů do fondu integrované knihovny.

V rámci transformace NTK se začala připravovat také koncepce nového, ale v zahraničí dobře fungujícího způsobu budování fondů, kdy se na výběru nových dokumentů a rozhodování o profilování fondu podílí zejména oboroví knihovníci a tým pro profilování a budování fondů. Akvizice se musí také připravit na větší zastoupení elektronických dokumentů ve svém fondu; jejich získávání, zpracování, zpřístupňování zákazníkům, hodnocení využívání atd. bude vyžadovat zcela nové postupy a dovednosti ze strany pracovníků nejen našeho útvaru.

Správa katalogu a ANL

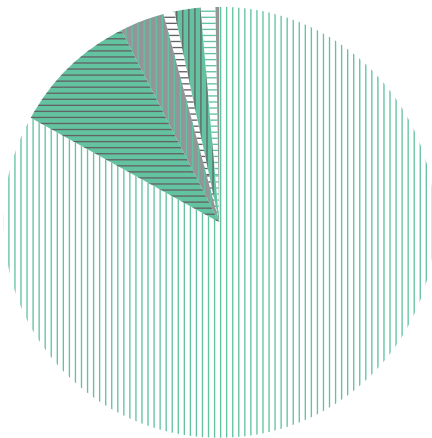
Jmenná katalogizace a analytický popis

Hlavní činností oddělení je katalogizace nových přírůstků tištěných a elektronických knih, časopisů, dokumentů na nosičích CD a DVD a nově také doplňkového sortimentu. Tento proces zahrnuje i tvorbu personálních, korporativních a geografických autoritních záznamů, redakci (opravu), případně rekatalogizaci retrokonvertovaných záznamů knihovních jednotek včetně historického fondu do roku 1920. Věnujeme se také analytickému popisu článků z vybraných technických a přírodovědných časopisů.

Katalogizace nových přírůstků

Výsledkem katalogizace nových přírůstků za rok 2013 je 2 899 nových bibliografických záznamů v typologii podle grafu.

Jmenná katalogizace – nové přírůstky



* flash disky, deštníky, sluchátka, PC myši, fixy, popisovače

Opravy a rekatologizace retrokonvertovaných záznamů

Opravy záznamů se v roce 2013 týkaly zejména tzv. „živého fondu“ – dokumentů požadovaných zákazníky NTK v rámci výpůjčního procesu. V rámci oprav se pracovníci oddělení zaměřovali zejména na slučování duplicitních záznamů stejných titulů a roků vydání, doplňování chybějících či chybných klíčových údajů v retrokonvertovaných záznamech, odstraňování duplicitních záznamů, které v minulosti vznikly při exportu dat do několika knihovnických informačních systémů (Dataflex – KPWin – Aleph). Součástí oprav retrokonvertovaných záznamů jsou vždy opravy a doplňování jednotkových částí.

V procesu rekatologizace se jedna pracovnice mj. soustředila na starší ročenky a sborníky z konferencí, což znamenalo, že z více bibliografických záznamů stejného titulu vytvářela jeden seriálový záznam.

Cílem veškerých výše uvedených činností je snadnější vyhledávání cca 700 000 retrokonvertovaných záznamů dokumentů v elektronickém katalogu knihovny. V roce 2013 jsme zrevidovali celkem 7 591 bibliografických záznamů včetně oprav a doplňování jednotkových částí bibliografických záznamů. Do 2 257 retrokonvertovaných záznamů jsme doplnili chybějící věcné údaje, konkrétně pole 080 MDT, které jsme doplňovali buď z lístkového generálního katalogu NTK, nebo z databáze NK ČR.

Na katalogizaci historického fondu do roku 1920, která vyžaduje náročnější zpracování bibliografického záznamu, byla vyčleněna jedna pracovní pozice.

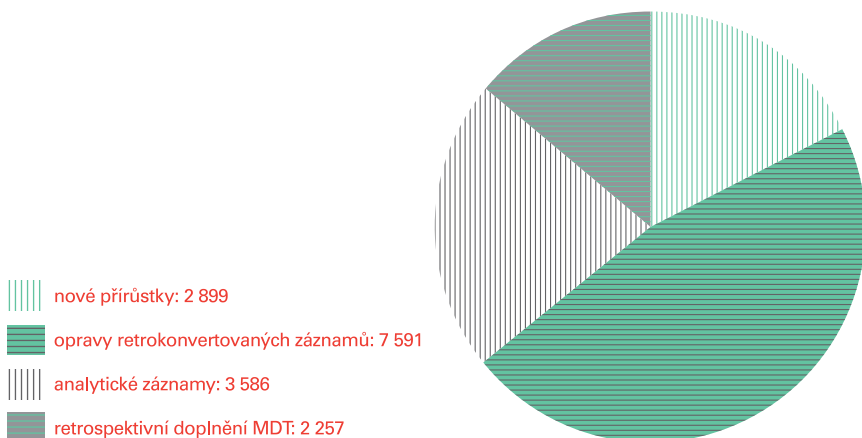
Lepší vyhledatelnost záznamů o knihovních jednotkách a uvedení databáze NTK do bezchybného stavu budou vyžadovat ještě dlouhé úsilí, a to zejména odstraňování duplicitních záznamů a slučování záznamů stejných titulů a stejných roků vydání.

Analytický popis vybraných článků z přírodovědných a technických časopisů

Pracovníci analytického popisu vytvořili v uplynulém roce 3 587 analytických záznamů z 57 titulů časopisů. Databáze ANL obsahovala k 31. 12. 2013 celkem 64 694 analytických záznamů.

Databáze ANL poskytuje zejména informace o jednotlivých tématech zpracovávaných v českých periodikách. V souvislosti s rozšiřující se automatizací do menších knihoven ČR jsme přidělili 145 prefixů čárových kódů pro jednoznačnou identifikaci knihoven.

Katalogizace nových přírůstků, opravy retrokonvertovaných záznamů, analytický popis, retrospektivní doplnění MDT



Tvorba jmenných, korporativních a geografických autoritních záznamů

Vytváření autorit je součástí jmenné katalogizace i analytického popisu všech typů knihovnických jednotek. Veškeré nové záznamy jsou opatřeny záhlavím se statusem národní autority. V roce 2013 jsme vytvořili na serveru Národní knihovny ČR celkem 954 personálních, korporativních a geografických autoritních záznamů. Ze serveru Národní knihovny ČR jsme stáhli do nových a retrokonvertovaných záznamů 5 601 autoritních záznamů.

V rámci projektu „Harmonizace databáze personálních autorit NTK se souborem národních autorit NK ČR“ etapa IX jsme pokračovali v čištění autorského rejstříku databáze NTK, dále jsme zkontrolovali 10 056 rejstříkových položek, vytvořili 186 autoritních záznamů, stáhli 1 422 autoritních záznamů a opravili 1 622 chybných údajů ve jménech autorů.

Export dat do Souborného katalogu ČR

Podle smlouvy exportuje NTK do Souborného katalogu ČR jednou týdně bibliografické záznamy monografií, seriálů a retrokonvertované záznamy. Jednou měsíčně posíláme soubor analytických záznamů. Soubory importovaných dat jsou pravidelně vyhodnocovány; data NTK jsou stále hodnocena jako velmi kvalitní.

V loňském roce došlo v souvislosti s integrací s knihovnou VŠCHT k sjednocení bází dat obou knihoven v jednom společném systému. Novými činnostmi v oddělení jsou zejména slučování duplicitních záznamů stejných titulů monografií, katalogizace, kontrola nových přírůstků a následné posílání záznamů do Souborného katalogu ČR.

Revize knihovního fondu

Oddělení revize fondu soustavně reviduje fond v rozsahu stanoveném zákonem č. 257/2001 Sb. a vyhláškou MK ČR č. 88/2002 Sb. Kontroluje fyzickou přítomnost knihovních jednotek, jejich stav a správnost bibliografického záznamu v databázi.

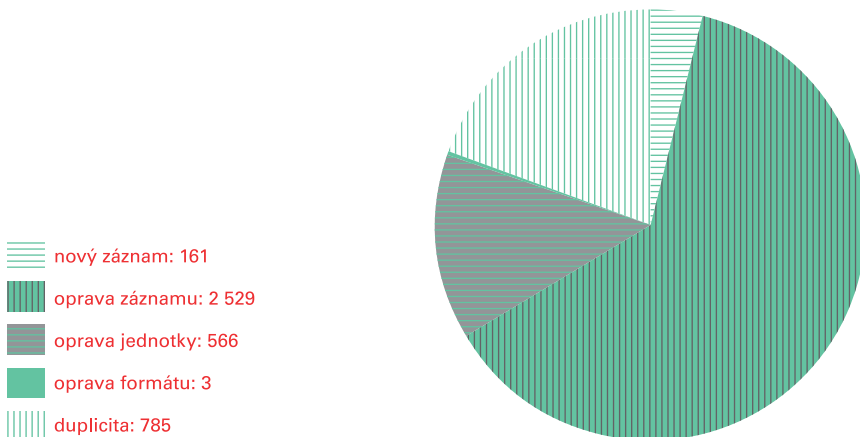
V roce 2013 pokračovala revize základního fondu z roku 2012, a to souběžně ve volném výběru i skladu v druhém podzemním podlaží.

Ve volném výběru jsme dokončili revizi sekcí 5C a 5D v pátém nadzemním podlaží a začali jsme revizi ve třetím podlaží.

Celkem jsme zrevidovali 55 593 knihovních jednotek ve volném výběru a 5 237 knihovních jednotek staré signatury ve skladu.

Celkový počet zrevidovaných knihovních jednotek za rok 2013 dosáhl 60 830.

Počet záznamů knihovních jednotek opravených v oddělení revize v r. 2013



Celkem jsme našli 4 366 knihovních jednotek, jejichž záznamy v knihovním systému vyžadují opravy; 90 % patřilo záznamům staré signatury. Seznam 322 knihovních jednotek jsme postoupili k řešení do příslušných oddělení, 4 044 knihovních jednotek jsme opravili v našem oddělení.

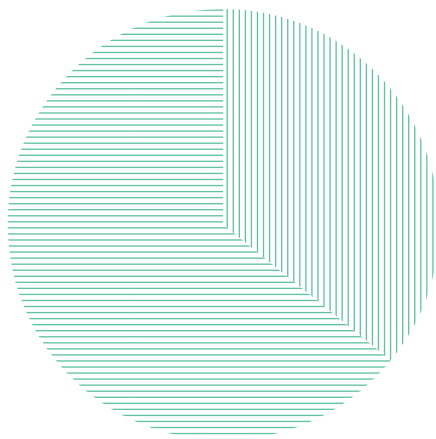
Knihovní jednotky nenalezené v průběhu revize jsme dohledávali ještě ve dvou následných etapách. Celkový počet knihovních jednotek potvrzených v roce 2013 jako definitivní ztráty je 47. Výsledkem revize za rok 2013 jsou dílčí protokoly k první až třetí etapě revize a závěrečný protokol o výsledcích revize 2013. V roce 2014 plánujeme pokračovat v revizi ve volném výběru a staré signatury ve skladu.

Obsahová prověrka fondů

Referát obsahové prověrky fondů (OPF) má na starosti systematickou věcnou prověrku knihovních jednotek ve fondu NTK společně s procesem vyřazování knihovních jednotek navržených na odpis a vyřazení.

Obsahová prověrka fondu monografií staré číselné signatury probíhá ve dvou etapách: v první etapě se zaměřujeme na obsahovou prověrku aktuálně prověřované staré číselné signatury oddělením revize od signatury 1; v druhé etapě probíhá systematická obsahová prověrka již zrevidované staré číselné signatury od signatury 121.000. V roce 2013 jsme začali se systematickou obsahovou prověrkou slovníků a signatury M. Současné s ní jsme prověřovali i další dokumenty ve fondu,

Aktualizace údajů časopisů v Souborném katalogu ČR



změna statusu – vyřazení: 36 %
změna odběru: 64 %

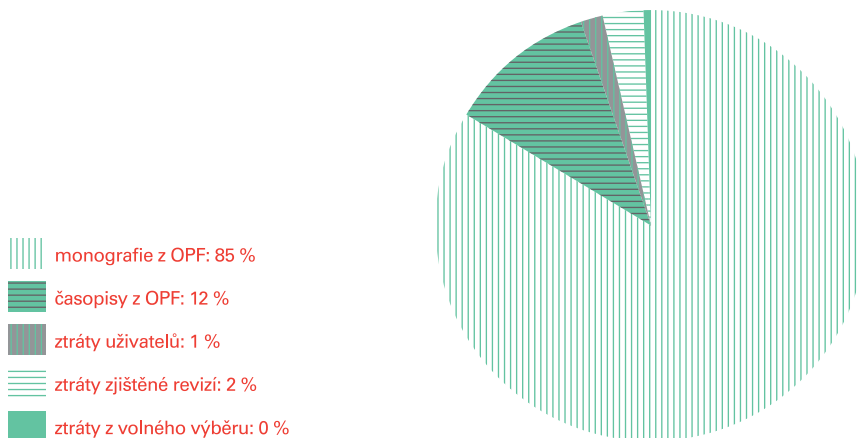
a to na základě doporučení jiných útvarů NTK, např. katalogizace, revize nebo ochrany fondů, pokud jde o poškozené dokumenty. V roce 2013 jsme celkem prověřili 11 011 signatur; 2 634 knihovnických jednotek jsme navrhli k vyřazení.

Obsahová prověrka fondu periodik probíhá systematicky, a to prověřováním fondu časopisů od nejstarší signatury včetně prověření historie jednotlivých titulů. Po vyřazení se provádí také aktualizace záznamů vyřazených časopisů v Souborném katalogu ČR. V roce 2013 jsme prověřili 95 signatur časopisů (35 titulů časopisů včetně jejich historie), přičemž 59 titulů jsme navrhli k vyřazení. Celkem byly provedeny změny u 182 záznamů.

V roce 2013 jsme z fondu NTK odepsali celkem 5 659 knihovnických jednotek. V tomto počtu jsou zahrnuty knihovní jednotky odepsané podle schválených protokolů OPF, ztráty uživatelů (tzv. zákaznické ztráty), prozatímní ztráty z volného výběru a ztráty zjištěné oddělením revize (viz graf).

Při obsahové prověrce pokračujeme v nezbytné a zaběhnuté spolupráci s ostatními odděleními NTK. Při činnostech souvisejících s odpisy a fyzickým vyřazováním jednotek spolupracujeme se stážisty a referátem skladů.

Odepsané knihovní jednotky



Cílem obsahové prověrky do budoucna je při adekvátním personálním zajištění pokračovat intenzivněji v obsahové prověrcce a vyřazování knihovního fondu z volného výběru i ze skladů NTK v zájmu lepší organizace fyzického fondu a aktualizace fondu ve volném výběru.

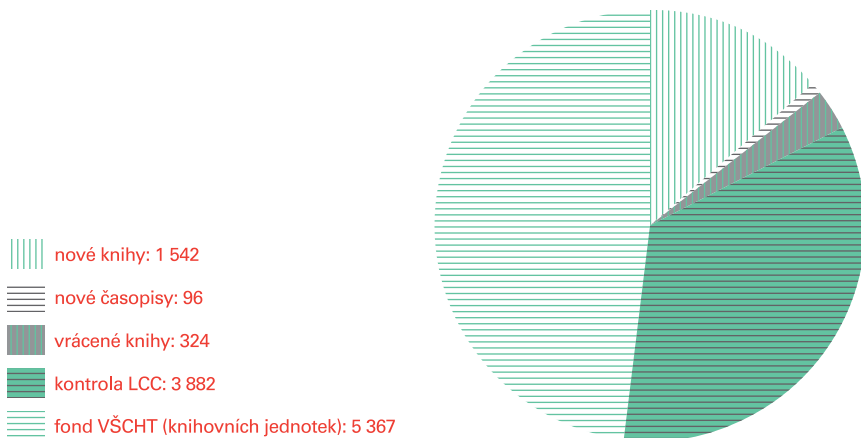
Správa autoritních souborů

Hlavní náplní oddělení správy autoritních souborů je věcné zpracování dokumentů. Slouží především k identifikaci, profilování a vyhledávání dokumentů z věcných hledisek. Jeho výsledkem je přidělení notace Mezinárodního desetinného třídění, Konspektu, hesel Polytematického strukturovaného hesláře, formálních deskriptorů, LCC u volně přístupného fondu a případné zpřesnění indexace pomocí klíčových slov, geografických nebo osobních autorit Národní knihovny ČR.

V roce 2013 jsme oklasifikovali 3 322 titulů; třídění Library of Congress Classification (LCC) bylo použito pro klasifikaci 1 542 nových titulů do volně přístupného fondu.

Při věcném indexování a při úpravách Polytematického strukturovaného hesláře (PSH) jsme spolupracovali zejména

věcný popis

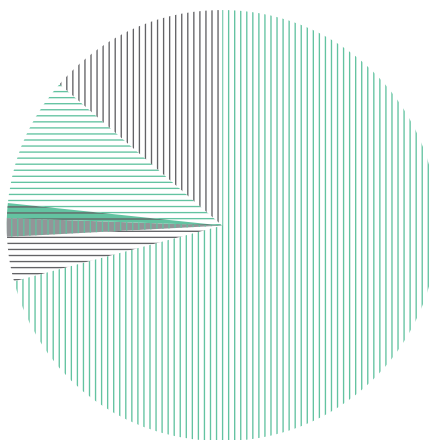


v prvním pololetí na úpravách deskriptorů hesláře a předávání návrhů nových deskriptorů. Spolupráce probíhala také na automatické indexaci záznamů na základě názvů, abstraktů a klíčových slov pro Národní úložiště šedé literatury (NUŠL). Značnou časovou kapacitou jsme se podíleli na udržování správného řazení dokumentů ve volném výběru; je to náročný proces spočívající v každodenní vizuální kontrole řazení. Kromě průběžného zpracovávání nových přírůstků už od roku 2007 pokračujeme v kontrole a opravách LCC u dokumentů, kterým byla klasifikace přidělena v roce 2009 v rámci automatické indexace. U těchto dokumentů doplňujeme správný tvar LCC do pole 050 v knihovním systému Aleph. Tato kontrola probíhá systematicky, na základě předem připravených seznamů podle jednotlivých signatur. V roce 2013 jsme pokračovali v opravách signatury A a začali s opravami signatury B. Celkem jsme zkontrolovali LCC u 4 206 titulů.

Zcela novým úkolem bylo pro nás zpracování LCC u fondu knihovny VŠCHT, který byl vyčleněn pro volný výběr. V průběhu prvního pololetí jsme zpracovali bez zvýšených nároků na personální kapacity 5 367 knihovních jednotek VŠCHT.

Po odstěhování časopisů VŠCHT ze sektoru 5D jsme do regálů tohoto sektoru přesunuli třídu T (Technika obecně), která se původně nacházela na 81 regálech v sektoru 5C a devatenácti

klasifikace LCC



regálech v sektoru 4A. Tím se uvolnilo místo hlavně v sektoru 5C, kam byla zařazena část fondu VŠCHT. Na toto stěhování bude navazovat důležitý úkol pro příští rok, kdy budeme přesouvat dokumenty do uvolněných regálů v sektorech 4A a 5C, a tím rozvolnit přeplněné regály v těchto sektorech.

I v dalším roce plánujeme plynulé zajištění chodu linky věcného zpracování a pokračování v opravách automaticky přidělené klasifikace LCC.

Referát historického fondu

Hlavní náplní činnosti referátu je správa, ochrana a zpřístupnění fondu starých a vzácných tisků a poskytování výpůjčních a konzultačních služeb pro badatele.

Rok 2013 byl poznamenán dlouhodobou nemocí pracovníků referátu, v důsledku čehož se naše pracovní aktivity zaměřily zejména na zachování prezenčních výpůjčních a konzultačních služeb v badatelně a poskytování informací o starých a vzácných tiscích prostřednictvím webové stránky NTK. Pro web NTK jsme napsali několik desítek anotací o dokumentech v našem historickém fondu.

Do historického fondu přibyl pouze jeden nový přírůstek starého tisku. V rámci projektu EOD bylo vytvořeno 44 objednávek, z toho 34 dokončeno.

Průběžnou revizí vzácných tisků umístěných v chráněném skladu jsme prošli víc než 1 500 svazků, u kterých jsme ve spolupráci s útvarem katalogizace revidovali záznamy a nastavovali jim správné statusy umístění a zpřístupnění. Rovněž jsme se podíleli na změně statusů dokumentů do roku 1920, které při revizi staré signatury nacházely kolegyně z útvaru revize fondu.

Nadále jsme věnovali zvláštní pozornost ochraně fondu umístěného ve skladu v třetím podzemním podlaží. Celkem bylo zrestaurováno 132 svazků knih a vyrobeny čtyři atypické obaly na knihy.

Do září 2013 sloužila badatelna nejen pro prezenční studium starých tisků a vzácného fondu NTK, ale rovněž pro studium disertačních

prací a některých časopisů vydaných po roce 1920. Integrací s VŠCHT a rozšířením škály dokumentů umístěných ve skladu a zpřístupňovaných pouze prezenčně nastala změna v místě, kde se tyto dokumenty budou prezenčně půjčovat. Roli prezenční studovny disertačních prací a časopisů vydaných v letech 1921–1950 převzala studovna časopisů. Do badatelny se od druhého pololetí 2013 půjčují pouze staré a vzácné tisky z fondu NTK a VŠCHT. Tato změna ovlivnila také počet návštěvníků badatelny, který byl ve druhém pololetí 2013 v porovnání s předchozím rokem menší.

Celkový počet návštěv badatelů: 352

Počet vypůjčených dokumentů: 1 056, z toho 354 dokumentů do roku 1920

Celkový počet vyexpedovaných dokumentů: 1 564, včetně dokumentů pro zaměstnance NTK, EOD, katalogizaci atd.

Referát HF se v uplynulém roce angažoval ve dvou výstavách: „Hýbe se to, točí se to!“ na Muzejní noci a rovněž „per video“ v Galerii NTK.

Ochrana fondů

Oddělení ochrany fondů dodavatelsky zajišťuje vazbu periodik, opravy a převazby poškozených dokumentů a vázání učebních textů po digitalizaci.

Ke knihařskému zpracování a vazbě jsme připravili zkompletované ročníky periodik z roku 2011; 1 781 poškozených knihovních jednotek jsme připravili pro převazbu a opravu.

Linkou zpracování prošlo 1 090 titulů časopisů, což představuje 3 521 nově svázaných a zpracovaných knihovních jednotek. Oproti loňskému roku jsme svázali o 59 titulů časopisů více, čímž vzrostl o 500 svazků i počet nových přírůstků do fondu NTK.

Na základě dohody s knihovnou ČVUT prošlo naší linkou zpracování i devatenáct titulů jejich odborných časopisů z roku 2011, což představuje 42 svazků nových knihovních jednotek uložených ve volném výběru NTK.

Pozornost jsme věnovali také poškozeným dokumentům. Přes neustálou přítomnost ostrahy ve volném výběru se nedaří zabránit poškozování knih. Jejich příprava na převazbu do knihařských dílen je časově náročnou záležitostí, knihařské práce jsou však zajišťovány načas, vždy v dojednaném termínu. V knihařských dílnách bylo opraveno a převázáno 1 010 knihovních jednotek, zejména učební texty a brožované publikace. Často v nich chybějí stránky a přílohy, které je potřeba dohledat a doplnit. Spolupracujeme s oddělením meziknihovních služeb, které zajišťuje výpůjčky, fotokopie a potřebné dokumenty z jiných knihoven. Průměrná cena za svázání jednoho svazku vychází na 165 Kč.

Méně poškozené svazky opravuje knihařka přímo v budově NTK. Tento postup umožňuje rychlý návrat dokumentů do volného výběru a šetří finanční náklady na převazbu. Celkem bylo v roce 2013 na místě opraveno 713 svazků. Vynaložené náklady na opravu jednoho svazku nepřesáhly částku 32 Kč, včetně materiálu na opravy.

Na základě požadavků referátu historického fondu jsme průběžně realizovali také restaurátorské a speciální knihařské práce. Vynaložené roční náklady na tyto činnosti představovaly celkem 842 886 Kč.

Projekty a inovace

Efektivní informační služby pro veřejnost a státní správu (EFI)

<http://www.techlib.cz/cs/2901-efi>

V roce 2013 skončil projekt Efektivní informační služby pro veřejnost a státní správu. Období udržitelnosti potrvá do roku 2019.

Cílem projektu Efektivní informační služby pro veřejnost a státní správu reg. č. CZ.1.04/4.1.00/59.00019 byl rozvoj obecně přijatelného, transparentního a funkčního mechanismu veřejných informačních služeb poskytovaných Národní technickou knihovnou. Zatímco dosud se NTK soustředila na výstavbu nové budovy a optimalizaci provozu v ní, nyní se zaměřuje na posílení a rozvoj kvality řízení a strategické plánování a analyzuje svůj potenciál ve vztahu ke Koncepci rozvoje knihoven 2011–14 a k systému veřejných služeb. Dále probíhá transformace organizace práce a kvality lidských zdrojů tak, aby byly plně využity možnosti NTK.

Výstupy projektu jsou:

- analýza informační infrastruktury pro výzkum, vzdělání a veřejnost;
- standardizovaný adaptabilní systém sledování kvality veřejných služeb knihoven;
- analýza veřejných informačních služeb poskytovaných NTK;
- prověřený procesní model registru akvizice EIZ;
- implementace jednotného systému plánování nákupu EIZ do ČR;
- strategický plán rozvoje NTK 2014–2019;
- návrh změn organizačních dokumentů a interních směrnic NTK;
- analýza a rozpracování dílčích strategických cílů a priorit;
- obsahově inovovaná e-learningová aplikace pro vzdělávání zaměstnanců v oblasti řízení lidských zdrojů, managementu organizace a strategického plánování
- a cyklus konferencí.

V projektu byly také vytvořeny inovované produkty, které jsou uloženy v databázi produktů Evropského sociálního fondu. Jedná se o Registr akvizice elektronických informačních zdrojů; Návrh implementace jednotného systému plánování nákupu elektronických informačních zdrojů; Strategický plán rozvoje NTK 2014–2019; Standardizovaný adaptabilní systém sledování kvality veřejných služeb knihovny a Obsahově inovovaná e-learningová aplikace pro vzdělávání zaměstnanců v oblasti řízení lidských zdrojů, managementu organizace a strategického plánování. V rámci udržitelnosti projektu bude zajištěn provoz Registru akvizice a Systému sledování kvality po dobu nejméně pěti let. Bude zajištěn další vývoj na základě zpětné vazby z praxe (přijetí odbornou veřejností a státní správou). Využití těchto systémů bude NTK dále propagovat a budou probíhat školení pracovníků. Odpovědní pracovníci NTK již přistoupili k realizaci Strategického plánu rozvoje NTK v období 2014–2019. V rámci řízení organizace se bude pravidelně vyhodnocovat úspěšnost strategie ve speciálním interním dokumentu (získané poznatky budou zařazeny do výuky knihovnických specialistů). NTK bude v letech 2014–2019 pořádat 1x ročně konferenci k problematice veřejných informačních služeb a naplňování strategií a výsledků projektu. V letech 2014–2019 bude nadále provozován web NTK s informacemi o realizaci projektu s cílem umožnění veřejné kontroly. Zaměstnanci NTK díky školením získali trénink s dlouhodobým dopadem na znalosti. Získané dovednosti využijí ve své pracovní praxi v oblasti managementu a řízení organizace, lidských zdrojů a strategického plánování. Dlouhodobý dopad na vzdělávání v organizaci má i vyškolení trenérů. Byly naplněny všechny stanovené indikátory.

Národní úložiště šedé literatury

<http://www.nusl.cz/>

V roce 2013 se připojilo do partnerské sítě NUŠL deset institucí. Celkem ke dni kontroly spolupracuje s NUŠL 111 institucí z oblasti vědy, výzkumu, školství, kultury a státní správy. V digitálním repozitáři bylo 117 tisíc záznamů a ve vyhledávacím rozhraní www.nusl.cz bylo možné vyhledávat v 250 tisících záznamech šedé literatury. V rámci školení partnerských institucí pro práci se systémem Invenio bylo proškoleny sedmnáct pracovníků. Statistiky zaznamenaly přes 143 tisíc návštěv NUŠL a 315 tisíc zobrazených stránek. Dne 23. října 2013 se v NTK uskutečnil 6. ročník semináře ke zpřístupňování šedé literatury, který byl tento rok zaměřen na šedou literaturu a výzkumná data. Na seminář přišlo 111 účastníků, zaznělo deset odborných příspěvků, z toho dva zahraniční, a byl vydán on-line sborník. Byla ustanovena Rada NUŠL jako poradní orgán ředitele NTK, jejíž první jednání se uskutečnilo 12. prosince 2013. MŠMT schválilo investiční záměr na nákup licence na indexovací a vyhledávací stroj FAST, který zajišťuje služby pro www.nusl.cz. Díky tomu byla prodloužena licence na další tři roky (tedy do 30. 11. 2016).

NTK je přidruženým členem mezinárodní organizace GreyNet, která zajišťuje výzkum, publikování, Open Access a vzdělávání v rámci celosvětové sítě organizací zabývajících se šedou literaturou. Členský příspěvek NTK činí 2 000 EUR ročně. Toto členství je spojeno s korporátním autorstvím publikací vydávaných GreyNetem a členstvím zástupce NTK v programovém výboru série International Conference on Grey Literature. Ve dnech 2.–3. prosince 2013 se konal již 15. ročník International Conference on Grey Literature v Bratislavě pod záštitou Centra vědecko-technických informací SR.

Institucionální digitální repozitář: studijní knihovna výzkumu a vývoje NTK

<http://repozitar.techlib.cz/>

V průběhu celého roku probíhalo zajištění centrálního uložení, zpřístupnění a archivace vědecké činnosti NTK prostřednictvím institucionálního digitálního repozitáře NTK v režimu Open Access za použití volných licencí Creative Commons. Dále bylo zajištěno automatizované předávání dat do NUŠL. Do digitálního repozitáře NTK bylo vloženo 162 záznamů, ke kterým bylo přiloženo celkem 217 dokumentů (168 pdf, 48 mp4, 1 jpg).

Ke dni kontroly obsahoval repozitář 686 záznamů. Dle statistik navštívilo institucionální repozitář NTK v roce 2013 přes 4 500 uživatelů a bylo zobrazeno více než 18 000 stránek.

Open Access aktivity

<http://www.techlib.cz/cs/2963-open-access>

NTK byla aktivní v pracovní skupině Open Access CZ. Účastnila se Open Access Week (Týden otevřeného přístupu) – celosvětové akce konané na podporu otevřeného přístupu k výsledkům vědy a výzkumu. Pro tuto akci připravila NTK videospot o OA pro širokou veřejnost, který během OA Weeku běžel na obrazovkách v NTK, byl dostupný také z facebookového profilu NTK a webu NTK. Videospot je archivován v digitálním repozitáři NTK. Po knihovně byly rozmístěny letáky informující o tom, co je Open Access. Uskutečnil se třetí ročník semináře Open Access aneb Open your mind! 2013, na který přišlo 81 posluchačů z řad studentů, pedagogů, výzkumných pracovníků a knihovníků. Příspěvky ze semináře jsou dostupné v digitálním repozitáři NTK (repozitar.techlib.cz), nebo přes www.nusl.cz. V počítačové studovně byly streamovány vybrané semináře ze zahraničí.

Polytematický strukturovaný heslář (PSH)

<http://psh.ntkcz.cz/skos>

V roce 2013 byla distribuována nová verze PSH 4.0, která byla též nasazena pro prohlížení PSH přes webové rozhraní. Rovněž jsme zajistili údržbu dvou základních služeb pro práci s PSH – PSH Manageru a prohlížení PSH. Pokračovala spolupráce se zástupci českého portálu cs.wikipedia.org. Dne 8. října 2013 proběhl v NTK seminář „Co se skrývá za vyhledáváním aneb Searching Session NTK 2013“. Práce na hesláři byla ve druhém pololetí utlumena z důvodu personálních změn v útvaru.

Europeana Cloud: Unlocking Europe's Research via The Cloud (eCloud)

<http://www.techlib.cz/cs/2983-europeana-cloud>

Projekt EUROPEANA eCLOUD je zaměřen na efektivní předávání dat do evropské digitální knihovny EUROPEANA. Cílem je vytvořit cloudové řešení pro předávání metadat a digitalizovaných objektů do evropské digitální knihovny EUROPEANA. Projekt začal 1. února 2013. Vytvořili jsme informativní webovou stránku o projektu v českém jazyce na webu NTK, kam byly průběžně přidávány nové materiály vznikající v projektu. Informovali jsme komunitu knihoven využívajících systém Kramerius a zahraniční komunitu šedé literatury. NTK se podílela na připomínkování dokumentu Strategic Requirements for the Europeana Cloud – high-level principles document. Vytvořili jsme kolekci dat NTK pro Europeanu a zástupce NTK se zúčastnil Europeana e-Cloud WP4 Ingestion clinic. V rámci projektu se jeden zástupce NTK zúčastnil výročního setkání The European Library a druhý pracovního workshopu k řešení právních a ekonomických otázek fungování Europeana Cloudu.

Projekt a služba eBooks on Demand – A European Library Network

<http://www.techlib.cz/cs/2939-ebooks-on-demand>

NTK je od roku 2009 zapojena do Evropského projektu eBooks on Demand – A European Library Network. Prostřednictvím služby eBooks on Demand (EOD, Elektronické knihy na objednávku) Národní technická knihovna nabízí ze svého fondu digitalizaci knih, které již nejsou chráněny autorským zákonem. Ukončení celého projektu je naplánováno na duben 2014, služba EOD ovšem bude knihovnou poskytována i nadále. V roce 2013 bylo v rámci služby EOD digitalizováno celkem 41 knih.

Ve dnech 17. – 18. 10. 2013 NTK hostila mezinárodní konferenci a workshop k projektu EOD. V roce 2013 byla služba EOD prezentována spolu s historickým fondem knihovny na Noci v knihovně a také v rámci rekvalifikačního knihovnického kurzu NTK a odborných exkurzí.

V tomto roce se rovněž NTK podařilo podepsat několik smluv o spolupráci na projektu EOD s dalšími paměťovými institucemi v ČR, mj. Národní lékařskou knihovnou a Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové, která umožňuje NTK digitalizovat v rámci služby EOD i historické knihy z fondu těchto knihoven a následně je zveřejnit v Digitální knihovně NTK.

Historické knihy z fondu většiny knihoven spolupracujících na poskytování služby EOD je možné vyhledávat a objednávat například ve vyhledávači EOD Search (<http://search.books2ebooks.eu>). K vyhledání a objednání knihy lze rovněž využít elektronický katalog spolupracující knihovny, v případě NTK dostupný na adrese <http://vufind.techlib.cz>. Další informace o projektu a službě eBooks on Demand je možné získat na webu <http://eod.techlib.cz>, v informačních letáčích umístěných po budově NTK, na Facebooku (www.facebook.com/cz.eod) nebo Twitteru (https://twitter.com/EOD_eBooks).

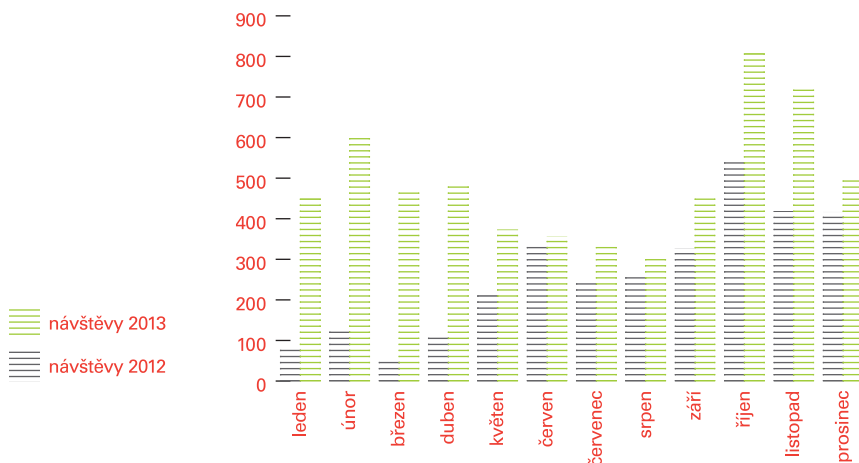
Digitální knihovna NTK – Kramerius 4

<http://k4.techlib.cz/>

System Kramerius 4 byl v roce 2013 aktualizován na verzi 4.8, která přinesla vylepšení stability a přidání další funkcionality do administrátorského a uživatelského rozhraní. Kompletní výčet změn je dostupný na webu projektu ve službě Google Code (<https://code.google.com/p/kramerius/wiki/Changelog>). Do Digitální knihovny NTK bylo v roce 2013 vloženo 117 volně dostupných dokumentů.

Zájem o Digitální knihovnu NTK roste: v roce 2012 měla 3 138 návštěv, v roce 2013 to bylo 5 861, tj. o 87 % více.

Návštěvy Digitální knihovny NTK – srovnání 2012 a 2013



**Spolupráce
s
organizacemi
a
systémy**

Spolupráce s organizacemi a systémy

V roce 2013 pokračovaly pracovní aktivity se všemi mezinárodními organizacemi, jichž je NTK členem. Vedle registračního systému ISSN je NTK aktivním členem mezinárodních asociací LIBER (Asociace evropských vědeckých a odborných knihoven), kde je velmi agilní v pracovní skupině LAG, dále IGeLU (Mezinárodní skupina uživatelů Ex Libris) a GreyNet (mezinárodní organizace pro šedou literaturu). Hlavním přínosem členství NTK zůstává i nadále možnost bezprostřední výměny informací o vývoji ve světě a v příbuzných institucích a dále možnost poměřovat s nimi svoje aktivity a projekty. NTK proto udržuje svoje členství v IATUL (Mezinárodní asociace knihoven technických univerzit) a v ASLIB (Asociace pro řízení informací).

NTK se jako korporativní člen podílí na aktivitách SKIP (Svaz knihovníků a informačních pracovníků) a je dlouholetým členem EUNIS-CZ, kolektivního člena EUNIS (European University Information Systems – Evropská organizace pro univerzitní informační systémy).

ISSN – International Standard Serial Number

<http://www.issn.cz/>

Rok 2013 nebyl pro mezinárodní systém ISSN jen rokem dalšího fungování a rozvoje mezinárodního Registru ISSN, ale i rokem pokračujících a nových projektů.

Jedním z nových projektů, který vznikl ve spolupráci ISSN a UNESCO, je projekt ROAD, jehož výstupem je Directory of Open Access Scholarly Resources (<http://road.issn.org/>). Registr umožňuje volný přístup k záznamům ISSN vědeckých časopisů, které vycházejí jako Open Access, a zároveň umožňuje volný

přístup k plným textům článků při dodržení licence CC. Beta verze registru byla spuštěna koncem roku 2013 a obsahovala asi 10 000 záznamů. Registr bude zahrnovat celosvětově přístup i do akademických repozitářů, digitalizovaných archivů tištěných vědeckých časopisů, ke konferenčním sborníkům či vědeckým blogům.

Registr ISSN obsahoval koncem roku 2013 celkem 1 749 971 záznamů, z toho 132 806 záznamů on-line pokračujících zdrojů. Přírůstek za rok 2013 činil 61 696 záznamů.

Příprava na zápis záznamů do Registru ISSN podle RDA probíhá na mezinárodní úrovni a v této souvislosti byla ustavena pracovní skupina i pro revizi Manuálu ISSN.

Událostí roku 2013 se stal nový web Mezinárodního centra ISSN www.issn.org.

Národní střediska ISSN se symbolicky rozloučila s paní Françoise Pellé, která po šestnácti letech práce opustila místo ředitelky Mezinárodního centra ISSN.

České národní středisko ISSN v roce 2013 pokračovalo ve svém úkolu dodávat do Mezinárodního registru záznamy ISSN o nově vycházejících seriálech a aktualizovat data v záznamech stávajících.

Národní databáze ISSN ke konci roku 2013 obsahovala 14 141 záznamů o pokračujících zdrojích vycházejících na území České republiky. Přírůstek oproti roku 2012 činil 683 záznamy, z toho 134 záznamy o elektronických pokračujících zdrojích. Středisko ISSN vykázalo 6 585 aktualizací záznamů v České národní bázi ISSN.

Porada ředitelů národních středisek se konala v Bukurešti 21. – 25. října 2013, hostitelem byla Národní knihovna Rumunska.

LIBER

<http://147.88.230.242/liber-lag/default.htm>

NTK byla v roce 2013 opět velmi aktivní v oblasti architektury knihoven. Ve dnech 19. – 23. dubna 2013 se konalo v Helsinkách zasedání LIBER Architecture Group jako příprava na konferenci LIBER LAG na jaře roku 2014. Další jednání této pracovní skupiny se uskutečnilo 23. – 25. října 2013 v Paříži, kde se mj. projednávalo fungování databáze nových knihoven, kterou provozuje NTK ve spolupráci s VŠCHT (liber-lag.techlib.cz) a ze které se připravuje sborník pro konferenci.

V pořadí již 42. výroční konference LIBER se konala v prostorách Kardinal-Wendel-Haus v Mnichově, SRN, ve dnech 26. – 29. června 2013. Konference byla zaměřena na informační infrastrukturu výzkumu a s tím spojené nové role knihoven. Konference se zúčastnily PhDr. Radka Římanová a PhDr. Petra Pejšová, která zde vystoupila s posterem Czech Scientists Database, na němž představila ideový návrh české databáze vědců.

IGeLU

<http://igelu.org/>

8. výroční konference se konala ve dnech 8. – 10. září 2013 v Berlíně, SRN, tento rok bez systémového semináře. Za NTK se zúčastnil Mgr. Jan Kolátor. Stěžejním tématem konference byl nový systém Alma, kterému byl věnován velký prostor již minulý rok. Zásadní pro NTK byla sekce týkající se Metalibu a Metalibu+, z které jasně vyplývalo, že jde o sice stále podporované, ale již nerozvíjené systémy. Velmi důležitá byla také sekce o Alephu a SFX, na které byla garantována podpora firmou Ex Libris i v následujících letech, přestože vývoj jasně směřuje ke cloudovým službám.

ELAG

<http://www.elag.org/>

Ve dnech 29. – 31. května 2013 se uskutečnila 37. výroční konference ELAG 2013 (European Library Automation Group) na pozvání Ghent University Library v Gentu, Belgie. Zástupci NTK se zúčastnili předkonferenčního workshopu OpenAIRE/LIBER, jehož tématem byl přístup k výsledkům vědecké činnosti, ať už ve formě článků, nebo samotných dat. Řešil se způsob publikování, role knihoven, ale také očekávání vědců směrem ke knihovnám a jejich službám. Dále se zúčastnili workshopu THATCamp (The Humanities and Technology Camp) a dalších čtyř workshopů v průběhu samotné konference, jejímž nosným tématem bylo Inside Out Library (Knihovna naruby), reagující na změny chování uživatelů knihoven. Na závěr se zástupci NTK zúčastnili zasedání Programového výboru konference připravujícího koncept příští konference v roce 2014.

GreyNet

<http://www.greynet.org/>

Ve dnech 2. – 3. prosince 2013 se v Bratislavě uskutečnila na pozvání Centra vedecko-technických informací (CVTI SR) konference GL15 – mezinárodní konference o šedé literatuře organizovaná organizací GreyNet, tentokrát na téma The Grey Audit: A Field Assessment in Grey Literature. Za NTK se konference zúčastnily PhDr. Petra Pejšová a Mgr. Hana Vyčítalová s posterem Survey of enhanced publications in the Czech Republic, který informoval o výsledcích průzkumu stavu přidružených publikací provedeného v ČR. Hlavní náplní konference bylo seznámení s novými trendy v oblasti šedé literatury a aktivitami týkajícími se registrace a zpřístupňování šedé literatury včetně Open Access repozitářů v evropských i mimoevropských zemích.

Komunikace a fundraising

Komunikace a fundraising

Oddělení komunikace a fundraisingu poskytuje podporu službám NTK, vytváří a realizuje komunikační strategii knihovny, zajišťuje krátkodobé pronájmy konferenčních i dalších prostor knihovny, organizuje exkurze, výstavy a další kulturní akce. V roce 2013 došlo v rámci celkové transformace knihovny k reorganizaci oddělení. Změnila se interní struktura a oddělení bylo nově přiřazeno pod odbor 2 (administrativní a správní). Mezi hlavní projekty loňského roku patřily příprava a spuštění nové webové prezentace knihovny (v češtině a v angličtině), užší spolupráce s týmem pro uživatelskou podporu a oborovými knihovníky, partnerství s Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze, nová prezentace knihovny na sociálních sítích a organizace dvou mezinárodních konferencí – CASLIN a KRE (Knowledge, Research and Education). Příjmy z krátkodobých pronájmů v roce 2013 přesáhly 3 300 000 Kč.

Transformace

Oddělení komunikace a fundraisingu prošlo v roce 2013 organizačními změnami. S účinností od 1. dubna 2013 se původní oddělení marketingu a vzdělávání transformovalo do podoby samostatného odboru, spolu se změnou názvu. V rámci celkové transformace NTK, která byla vyhlášena koncem října 2013 a vstoupila v platnost 1. ledna 2014, se odbor přeměnil na oddělení v rámci odboru 2, současně byly zrušeny nižší úrovně řízení. Aktivity oddělení se přeskupily kolem kmenové činnosti za účelem efektivnější podpory služeb a mise NTK. Reagovali jsme na podnět týmu služeb zlepšit jejich propagaci. Lenka Patoková byla pověřena produkcí propagačních materiálů. Identifikovali jsme oblasti, jejichž propagaci jsme v minulosti nevěnovali tolik pozornosti.

Nový web

Oddělení komunikace a fundraisingu vedlo tým 3eb, jehož úkolem byla kompletní přestavba webové prezentace NTK.

Klíčovými úkoly bylo zhodnocení stávajícího webu z hlediska struktury a obsahu; vytvoření nové informační architektury webu; výběr externího grafika a spolupráce s ním; příprava obsahu nového webu (včetně úprav redakčního systému ICT týmem) a příprava podkladů pro oborový portál ChemTK a VŠCHT Praha. Abychom vytvořili web odpovídající potřebám koncových uživatelů, zorganizovali jsme mezi uživateli průzkum a testování webu. Projekt byl úspěšně završen spuštěním nové webové prezentace knihovny v únoru 2014. Elektronické zdroje a katalogy knihovny jsou díky novému webu lépe přístupné, nejdůležitější informace jsou k dispozici na jedno kliknutí.

Web NTK zaznamenal v loňském roce 186 000 unikátních návštěvníků s 629 000 návštěvami a cca 1,5 milionu zobrazených stránek. 98 % všech návštěv bylo z České republiky a ze Slovenska.

Díky úpravám webu se rovněž zvýšila dostupnost VuFind rozhraní OPACu NTK, čímž se počet jednotlivých zobrazených výsledků vyhledávání ve VuFind zvýšil o 81 % (511 240 v 2. pololetí 2013 vs. 110 187 v 1. pololetí 2013).

Sociální média

Oddělení komunikace a fundraisingu změnilo přístup k sociálním sítím. Více jsme se soustředili na zákazníky, resp. jejich potřeby a přání. K tématům přistupujeme proaktivně. Máme vlastního editora Facebooku, zřídili jsme účet NTK na Twitteru, videa publikujeme na kanálu YouTube a spravujeme účet LinkedIn. Jeden z našich systémových knihovníků pro nás spravuje FourSquare. Sociální sítě jsou pro naše uživatele důležité. Vyplývá to z průzkumu, který jsme uskutečnili v červnu 2013. Bez mála polovina našich uživatelů hledá aktuální informace na Facebooku nebo Twitteru. Na všechny žádosti na sociálních sítích reagujeme v co nejkratším čase.

NTK na sociálních sítích:

Facebook: <https://www.facebook.com/ntkcz>

5 845 fanoušků (2013)

Pro srovnání: Národní knihovna (6 937 fanoušků) a Městská knihovna v Praze (18 300 fanoušků). Mezi odbornými knihovnami jsme v počtu fanoušků favoritem.

Twitter: <https://twitter.com/ntkcz>

necelých 500 followers (Městská knihovna v Praze 952)

YouTube: <https://www.youtube.com/user/avNTK?feature=watch>

FourSquare: <http://4sq.com/cSFWgO>

Wikipedia (CZ): http://cs.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1rodn%C3%AD_technick%C3%A1_knihovna

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/national-technical-library>

Největší akce

Noc v knihovně, koncerty městské části Praha 6

Největší akcí organizovanou a pořádanou v NTK pro širokou veřejnost byl 3. ročník Noci v knihovně. Akce, která je každoročně součástí Pražské muzejní noci, se pro červnové povodně uskutečnila v náhradním termínu (dne 14. 9. 2013; <https://www.facebook.com/events/191005707741802/>). Změna termínu ovlivnila návštěvnost akce minimálně. Knihovnu navštívilo zhruba 3 200 návštěvníků. Součástí programu bylo pásmo Rozhýbat knihovnu s divadelním představením, koncerty či výstava v Galerii NTK. Vysoké školy a akademičtí partneři knihovny se představili se speciálním programem. V neposlední řadě měli návštěvníci možnost nahlédnout do jinak nepřístupných skladů či digitalizačního pracoviště.

Velmi si vážíme rozvíjející se spolupráce s MČ Praha 6. NTK pravidelně hostí koncerty nejtalentovanějších studentů Pražské konzervatoře cyklu Z hvězdiček rostou hvězdy pod záštitou starostky Marie Kousalíkové a Václava Hudečka (koncerty v roce 2013 navštívilo zhruba 1 840 lidí).

Rozšiřování ChemTK

9. 9. 2013, v den narozenin NTK, svůj záměr přistoupit do sdružení ChemTK stvrdila další významná instituce – Ústav

organické chemie a biochemie Akademie věd ČR. „Memorandum o porozumění“ podepsali ředitel Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd ČR Zdeněk Hostomský, rektor Vysoké školy chemicko-technologické v Praze Karel Melzoch a ředitel Národní technické knihovny Martin Svoboda. ÚOCHB se tak v blízké budoucnosti stane členem sdružení ChemTK, jehož účelem je společné a důslednější využívání intelektuálního i materiálního potenciálu všech tří institucí. Tým marketingu a fundrasingu zorganizoval tiskovou konferenci i slavnostní akt, při kterém zástupci organizací dohodu o spolupráci podepsali.

Tiskovou konferencí byl doprovoben i slavnostní podpis smlouvy o spolupráci mezi Českou zemědělskou univerzitou v Praze (ČZU) a Národní technickou knihovnou dne 21. 10. 2013. Touto smlouvou byl definitivně položen základ pro největší českou multioborovou knihovnu. Smlouvu podepsali Jiří Balík, rektor ČZU, a Martin Svoboda, ředitel NTK.

CASLIN 2013

(2. – 6. 6. 2013)

<http://www.lib.cas.cz/tichy/foto/avcr/caslin/caslin13/album>

Po deseti letech NTK opět organizovala mezinárodní seminář CASLIN, tentokrát v Krásné Lípě.

V roce 2013 se změnil formát CASLINu: místo tradičního semináře s přednáškami a souvisejícími aktivitami prof. Andrew Lass přizpůsobil program akce potřebám předních českých a slovenských knihovníků. V rámci semináře pracovali knihovníci v týmech a věnovali se strategickým tématům čtyř zúčastněných knihoven. Nový formát byl přijat s nadšením.

KRE (Knowledge, Research and Education) 2013

(3. – 4. 10. 2013)

<https://www.techlib.cz/cs/2960-kre-13>

Čtvrtá výroční konference Národní technické knihovny KRE (Knowledge, Research and Education) byla věnována tématu centrálního nákupu elektronických zdrojů. Čtyřicetihodinová konference proběhla 3. – 4. října 2013 v Ballingově sále. Cílem

tohoto ročníku (tentokrát s podtitulem Národní systém nákupu e-zdrojů: Budeme mít CzechELib?) bylo poskytnout fórum pro diskusi národních a mezinárodních vůdčích strategií o současném pojetí budoucího národního systému pro nákup elektronických zdrojů, o jeho potenciálních přínosech a obtížích, jimž budeme čelit při vytváření efektivního a zodpovědného národního systému. V první části dostaly prostor dvě zahraniční přednášející, Kristiina Hormia-Poutanen a Nina Karlstrøm, které představily finský a norský model centrálního nákupu EIZ. Daniel Münich popsal stávající systém zprostředkování informací pro VaVal z ekonomického nadhledu, Martin Svoboda představil návrh národního nákupu elektronických informačních zdrojů. Karel Aim se zabýval situací ohledně pořizování informačních zdrojů pro VaV v Akademii věd ČR, Milan Pospíšil shrnul, co potřebují vysoké školy pro efektivní podporu informační a publikační činnosti. Konferenci uzavřela panelová diskuse za účasti zástupců MŠMT, RVVI a vědecké obce, vysokých škol i Akademie věd ČR. Diskusi moderoval Miroslav Bartošek.

Pronájem prostor, natáčení a filmování v NTK

Knihovna pravidelně poskytuje pro mezinárodní konference Českého vysokého učení technického v Praze, Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR nebo Akademii věd ČR. Pro vzdělávání využívají prostory NTK také British Council nebo IPSUM (školení pro úředníky státní správy), probíhají zde akce Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva práce a sociálních věcí či České inspekce životního prostředí, do knihovny se vracejí i neziskové organizace jako Forum 2000. Národní technická knihovna se stala oblíbeným cílem rozmanitých akcí, a to bezesporu díky variabilitě a osobitosti prostor i servisu, který NTK k pronájmům poskytuje. Knihovnu si oblíbili nejen uživatelé, ale i fotografové a novináři, pořadatelé akcí z komerčního i neziskového sektoru i občané Prahy 6. Díky těmto aktivitám knihovna utržila v roce 2013 více než 3 300 000 Kč a podobný zisk očekáváme i v roce 2014.

Umění pro kampus i veřejnost

NTK podporuje Galerii NTK a Audiovizi NTK: dvě hlavní umělecké aktivity směrem k akademické obci a veřejnosti.

Galerie NTK

<http://www.techlib.cz/cs/2905-galerie>

Galerii NTK a ostatní výstavní prostory knihovny navštívilo v průběhu roku 2013 více než 15 000 návštěvníků. Výstavy jsou zdarma přístupné široké veřejnosti. Často jsou doprovázeny lektorským úvodem.

leden 2013

Galerie: **Karel Dudešek – Příklady/Examples**

únor 2013

Galerie: **SANDOKAN / Ateliéry v NTK**

Galerie: **(O)SVÍCENÍ**

Výstavní plocha v atriu NTK: **Lukáš Houdek – Umění zabíjet**

Přednáška: **Diskuse s Lukášem Houdkem k výstavě Umění zabíjet**

březen 2013

Galerie: **Global Locals**

Přednáška: **Íránský básník Alírezá Kermani recituje své básně v Galerii NTK** (v rámci zahájení výstavy Global Locals)

duben 2013

Galerie: **Kurt Gebauer: Kurtichy**

Galerie: **Enter 6: Biopolis** (Festival nových médií)

Výstavní plocha v atriu NTK: **IMAGO DEI / Darina Alster**

květen 2013

Galerie: **Ephemeral self**

červen 2013

Galerie: **Slepá skvrna / Blind spot**

červenec 2013:

Galerie: Výstava **TRANSGENDER ME kultura / čas / kontext**

srpen 2013

Výstavní plocha v atriu NTK: **Tomáš Rafa – Výběrové řízení na česko-romskou vlajku**

září 2013

Instalace před budovou: **Kurt Gebauer – Hlavičky**

Galerie: **„À la recherche de la bohème perdue“**

Přednáška: **Prezentace závěrů Veřejného slyšení v kauze o událostech na Bolotném náměstí**

Negrelliho viadukt v Karlíně: **Mario Chromý a Stanislav Zámečník – CHROMÝ ZÁMEČNÍK** (v rámci projektu oživení karlínského viaduktu „Trať galerií“ reprezentovala Galerii NTK dvojice současných tvůrců mladší střední generace)

listopad 2013

Galerie: **„per video“ (fotografie z výstavy v Galerii NTK)**

Přednáška: **Boris Buden, filozof**

Atrium NTK: **Kaple pro ČVUT?**

Galerie: **David Nixon – Vesmírný architekt / Space architect**

Galerie: **Café Neu Romance, festival věnovaný výhradně robotům**

Audiovize NTK

<http://www.techlib.cz/cs/2903-audiovize>

<https://www.youtube.com/avNTK>

Audiovize NTK zpracovává informace o aktualitách, službách a připravovaných akcích v knihovně, které sdílí na obrazovkách v parteru knihovny. Audiovize zajišťuje také projekce výjimečných snímků v rámci NTKina, kulturní náplň Noci v knihovně či studentské výstavy v prostoru NTK (projekt Ateliéry v NTK). Během roku 2013 byl ustálen systém v náplni jednotlivých programů na monitorech v parteru a po knihovně. Byly definovány čtyři základní programy na čtyři obrazovky v parteru: 1. program s instruktážními videi a upoutávkami na služby knihovny; 2. program s aktuálními informacemi o akcích v knihovně; 3. program s dokumentacemi výstav v Galerii NTK a 4. program s ukázkami uměleckých projektů vzniklých ve spolupráci s Audiovizí NTK. Ostatní monitory v knihovně slouží zejména k jednorázovým akcím.

V roce 2013 vzniklo několik videospotů propagujících jak akce, tak služby knihovny. Součástí dokumentační činnosti Audiovize NTK je také dokumentace seminářů a konferencí pořádaných knihovnou, které jsou dále umístěny v digitálním repozitáři NTK. V rámci své činnosti se Audiovize NTK věnuje také vytváření upoutávek na výstavy v Galerii NTK a následné dokumentaci a postprodukčnímu zpracování záznamu. Tyto výstupy jsou prezentovány jak na webových stránkách Galerie NTK a kanálu avNTK na YouTube, tak na jedné z obrazovek v parteru knihovny.

Dalším zájmem Audiovize NTK je pokračování v provozu NTKina, které zahájilo svou činnost v listopadu 2011. Počet návštěvníků NTKina v roce 2013 byl 316 osob.

V návaznosti na předchozí ročník Noci v knihovně Audiovize NTK opět přichystala dramaturgii kulturního programu v rámci akce Pražská muzejní noc.

Vzdělávání

Vzdělávání

Požadavek celoživotního vzdělávání byl v roce 2013 naplňován zejména v rámci řešení projektu EFI, referát vzdělávání se soustředil na možnosti vzdělávání v profesních kompetencích spektrem vzdělávacích aktivit různého typu a zaměření.

S ohledem na stále žádaný a plně obsazovaný rekvalifikační knihovnický kurz NTK opět získala akreditaci MŠMT pro rekvalifikační program KNIHOVNÍK / KNIHOVNICE. V červnu byl řádně ukončen rekvalifikační program 2012/2013 a hned v říjnu 2013 jsme otevřeli rekvalifikační program na školní rok 2013/2014 s 21 účastníky.

Tradici s bohatou účastí zájemců ze všech typů knihoven mají i semináře a workshopy pořádané v rámci projektu „Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2013“ – dotace programu Ministerstva kultury Veřejné informační služby knihoven – Mimoškolní vzdělávání knihovníků (VISK 2). Konkrétní počty účastníků a realizovaných akcí jsou uvedeny v části pojednávající o projektech.

Pro 289 pracovníků NTK byly zajímavé i prohlídky knihoven spojené s odborným výkladem, jichž jsme pořádali celkem šestnáct, některá místa, například rekonstruovanou část Klementina, kde působila předchůdkyně NTK – Státní technická knihovna, jsme navštívili opakovaně.

Stáže jsme zajistili dle poptávky pro osm studentů středních a vysokých škol, jedné ze stážistek bylo poté nabídnuto pracovní místo v NTK, které přijala.

Jazykové kurzy anglického a německého jazyka, které si hradí pracovníci sami, byly již standardní součástí celoživotního vzdělávání.

Celkem bylo v roce 2013 uspořádáno 163 vzdělávacích akcí za účasti 3 564 návštěvníků.

Příprava kvalitních vzdělávacích aktivit je nutně spojena se vzděláváním samotných odpovědných pracovníků, v tomto případě jde zejména o aktivní účast v Sekci vzdělávání Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR, v pracovní skupině pro Národní soustavu povolání a Národní soustavu kvalifikací a dalších. V rámci dílčí reorganizace ke dni 1. dubna 2013 došlo k přeřazení referátu vzdělávání do přímé působnosti ředitele.

VISK 2 – Program Ministerstva kultury ČR Veřejné informační služby knihoven, podprogram Mimoškolní vzdělávání knihovníků

Od roku 2000 jsme úspěšně se žádostí o dotaci z uvedeného programu a bylo tomu tak i roce 2013. V rámci projektu „Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2013“ jsme již tradičně uspořádali osm seminářů většinou s následnými workshopy za účasti celkem 343 zájemců z řad pracovníků 113 knihoven, informačních institucí veřejně přístupných a odborných knihovnických škol. Finanční prostředky byly žádány v částce 32 000 Kč a v částce 32 000 Kč byly přiděleny. Rozhodnutí MK o přidělení dotace bylo ze 4. 4. 2013, částka do rozpočtu Národní technické knihovny dorazila až koncem srpna a stihnout realizaci plánovaných seminářů do nejzazšího termínu 17. 12. 2013 bylo poměrně náročné. Dotace byla využita výhradně na honoráře 28 lektorů ve výši 400 Kč / hodinu realizované prostřednictvím dohod o provedení práce a byla řádně vyúčtována v předepsaném termínu 15. 1. 2014.

Informační a komunikační technologie

Informační a komunikační technologie

Během roku 2013 byla přijata opatření, která řeší problémy identifikované v předchozích letech – především tedy udržení provozu a rozvoje infrastrukturních systémů. Během roku 2013 se zvýšila profesionalizace personálního zajištění provozu a bylo nasazeno několik nových infrastrukturních systémů (např. dohledový systém, centrální konfigurace serverové platformy i pracovních stanic, systém pro podporu helpdesku).

Díky profesionalizaci týmu jsme se mohli věnovat internímu vývoji – ať už pro infrastrukturní či pro business aplikace. Příkladem může být systém pro samosprávu bezdrátových sítí či znatelný upgrade interního CMS a příprava nového webu NTK. Proběhla i revize virtualizačního řešení, která vyústila v částečnou konsolidaci platform. Zvýšilo se i využití open source technologií v rámci NTK a v důsledku konsolidace se snížila náročnost správy této infrastruktury. Nelze nezmínit ani aktivity vyplývající z projektu EFI, především nasazení a integrace business intelligence systému s ostatními systémy NTK.

V tomto roce byly dovršeny některé integrační procesy. Začátkem roku zpřístupnila NTK studentům a zaměstnancům ČZU své běžně chráněné prostory prostřednictvím jejich univerzitních karet. Rovněž projekt integrace NTK a knihovny VŠCHT Praha v září vyvrcholil otevřením společné integrované knihovny, která přinesla mj. vzájemné sloučení bibliografických dat, knihovních systémů a nasazení identického discovery nástroje. Dále došlo k prohloubení vzájemné výměny dat a plnohodnotnému zapojení NTK do federace eduID.

Problémem nadále zůstává vysoká administrativní náročnost realizace investičních akcí, což zvyšuje nároky na zachování provozu NTK, neboť některé součásti infrastruktury již dosáhly hranice svých technologických možností a životnosti. To se projevuje vyšší četností selhání hardwaru, kterému ke konci roku 2013 končí pětileté záruky poskytované dodavatelem. Tato selhání se však naštěstí ve většině případů neprojevují navenek na službách poskytovaných NTK, a to v důsledku architektury vysoké dostupnosti, v jejichž intencích byla infrastruktura budována.

Hospodaření NTK

Hospodaření NTK

Konečný rozpis ukazatelů rozpočtu Národní technické knihovny na provoz na rok 2013 bez projektů EU byl stanoven dopisem MŠMT čj. 48511/2013-19. prosince 2013 v následující výši:

Položka	částka v Kč
Náklady na provoz celkem	162 384 000
Výnosy vlastní	19 232 000
Příspěvek na provoz celkem	143 152 000
Limit mzdových prostředků	36 836 000
v tom: limit prostředků na platy	36 464 000
limit OON	372 000
Příděl do FKSP	354 000
Ostatní běžné výdaje	105 952 000
Provozní běžné výdaje	93 448 000
Zákonné odvody	12 514 000
Limit počtu zaměstnanců – počet osob	145,39

Dopisem MŠMT čj. 27095/2013-1 ze dne 22. října 2013 byl stanoven rozpis na plnění výzkumného programu LR – „Informace – základ výzkumu“ v následující výši:

Položka	částka v Kč
Náklady na provoz celkem	105 679 000
Výnosy vlastní	0
Příspěvek na provoz celkem	105 679 000
Limit mzdových prostředků	66 000
v tom: limit prostředků na platy	10 000
limit OON	56 000
Příděl do FKSP	0
Ostatní běžné výdaje	105 613 000
Provozní běžné výdaje	105 579 000
Zákonné odvody	34 000
Limit počtu zaměstnanců	0

Dále byl dopisem MŠMT čj. 44588/2013-1 ze dne 6. listopadu 2013 stanoven rozpis na realizaci projektu CZ.1.04/4.1.00/59.00019 „Efektivní informační služby pro veřejnost a státní správu“ v rámci operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost v následující výši:

Položka	částka v Kč
Náklady na provoz celkem	4 824 153
Výnosy vlastní	0
Příspěvek na provoz celkem	4 824 153
Limit mzdových prostředků	541 678
v tom: limit prostředků na platy	0
limit OON	541 678
Příděl do FKSP	0
Ostatní běžné výdaje	4 282 475
Provozní běžné výdaje	4 143 864
Zákonné odvody	138 611
Limit počtu zaměstnanců	0

Zřizovatel v roce 2013 neposkytl NTK žádné dotace na investice.

Příspěvek na činnost NTK ve výkazu zisku a ztrát je v celkové výši 265 276 245,40 Kč. Příspěvek poskytnutý na činnost NTK byl plně použit na zajištění činností vyplývajících pro NTK z jejího statutu. Výnosy byly dosaženy v hlavní činnosti ve výši 321 297 275,61 Kč (včetně příspěvku), v jiné činnosti ve výši 30 500,00 Kč.

Hospodářským výsledkem NTK za rok 2013 je ztráta ve výši 4 784 225,48 Kč v hlavní činnosti a zisk ve výši 30 500,00 Kč v hospodářské činnosti, celkem ztráta v celkové výši 4 753 725,48 Kč. Výši hospodářského výsledku každoročně ovlivňuje účtování předplatného na časopisy a další seriály, které od roku 2004 není ve smyslu dopisu z MŠMT čj. 23 198/04-30 z 20. 7. 2004 v NTK účtováno přímo do nákladů, ale na účet 381 – Náklady příštích období. Od roku 2005 je na účtu 432 – „Výsledek hospodaření minulých účetních období“ zaúčtována ta část zlepšeného hospodářského výsledku, která je výsledkem této změny v účtování a není finančně kryta. V roce 2013 bylo zaplacené předplatné na příští období (výdaj roku 2013, nikoliv však náklad roku 2013) a vytvořeny náklady příštích období na účtu 381 ve výši 32 977 073,48 Kč. Naopak z účtu 381 bylo do nákladů roku 2013 (účty 5xx) zúčtováno předplatné zaplacené v předešlém roce ve výši 47 595 053,55 Kč. Rozdíl mezi tvorbou nákladů příštích období na účtu 381 a jejich zúčtováním (čerpáním) v roce 2013 byl ve výši 14 617 980,07 Kč. Tento rozdíl vstupuje do nákladů roku 2013, není kompenzován výnosy a zvyšuje náklady NTK roku 2013. Při porovnání této částky s výší ztráty 4 753 725,48 Kč vychází hospodaření NTK roku 2013 jako ziskové se zlepšeným hospodářským výsledkem ve výši 9 864 254,59 Kč.

Na účtu 432 – Výsledek hospodaření minulých účetních období má NTK celkem k 31. 12. 2013 zaúčtovanou částku 48 110 886,85 Kč nerozděleného zisku z předchozích období. Vůči tomuto účtu bude vyrovnána ztráta NTK za rok 2013.

Výnosy

Výnosy (účtová třída 6 celkem) NTK v roce 2013 dosáhly výše 321 327 775,61 Kč. Výnosy byly dosaženy v hlavní činnosti ve výši 321 297 275,61 Kč (vč. příspěvku), v jiné činnosti ve

výši 30 500,00 Kč. Z toho nejvyšší částku, tj. 265 276 245,40 Kč, tvořily dotace zaúčtované na účty 67x. Tržby z prodeje služeb knihovny (rešerše, MMS, kopie, obsahy periodik) za rok 2013 dosáhly výše 1 800 770,25 Kč, výnosy z pronájmů 14 461 469,43 Kč, čerpání fondů 38 859 279,30 Kč. Jiné ostatní výnosy (poplatky za opožděné vrácení, uhrazené ztráty publikací, vložné za rekvalifikační kurzy, úroky z účtů apod.) tvořily zbytek z uvedené celkové částky výnosů.

Přehledné členění oblasti výnosů podává následující tabulka v Kč:

Položka	Skutečnost v Kč	Podrobnější členění
Příspěvek ze státního rozpočtu na provoz celkem	249 506 687,56	
Příspěvek z EU (projekt OPLZZ – EFI)	15 769 557,84	
Tržby ze služeb (rešerše, MMS, kopie, obsahy)	1 800 770,25	
Pronájmy	14 461 469,43	
Ostatní pokuty a penále	17 230,00	
Zúčtování fondů v členění	38 859 279,30	
Fond odměn		433 557,00
Fond reprodukce majetku		34 997 874,69
Rezervní fond – použití		2 900 134,00
Rezervní fond – dary		200 861,28
Rezervní fond EU		326 852,33
Ostatní výnosy	889 502,11	
Finanční výnosy v členění	23 279,12	
Úroky		2 562,15
Kursově zisky		20 716,97
Ostatní finanční výnosy		0
Celkem	321 327 775,61	

Tržby z prodeje a služeb jsou členěny následovně:

Položka	Skutečnost v Kč
Tržby za CD, DVD	86,00
Tržby za vlastní publikace	11 515,96
Tržby za rešerše	28 112,00
Tržby za prohlídky	12 900,00
Tržby za MMS od zahraničních subjektů	201,80
Tržby za kopie	266 920,79
Tržby za MMS od tuzemských subjektů	599 656,00
Tržby za registrace	878 570,00
Tržby za kopie obsahů periodik	2 807,70
Celkem	1 800 770,25

Členění výnosů z pronájmů:

Položka	Skutečnost v Kč
Výnosy z pronájmu – byt	88 950,18
Krátkodobé pronájmy	2 773 257,60
Dlouhodobé pronájmy	7 423 403,36
Pronájem vybavení NP	1 594 039,20
Služby ke krátkodobým pronájmům	218 219,41
Služby k dlouhodobým pronájmům	2 363 599,68
Celkem	14 461 469,43

Náklady

Náklady (účetová třída 5 celkem) NTK byly účtovány v hlavní činnosti ve výši 326 081 501,09 Kč. V jiné činnosti náklady zaúčtovány nejsou. Největší nákladovou položkou v roce 2013 byla položka ostatní služby ve výši 189 420 823,29 Kč. Tato položka je velmi rozsáhlá a zahrnuje služby od nákladů na MMS, nákup softwaru, úklid, revize, ostrahu, správu budovy, vazbu časopisů až po platby za telekomunikační služby nebo platby za

elektronické časopisy, které v této položce představují největší částku. Mzdové náklady dosáhly výše 38 894 068 Kč a jsou druhou největší nákladovou položkou v NTK. K nim přináležejí odvody na zdravotní a sociální pojištění ve výši 12 928 085,00 Kč. Třetí největší položku tvořily v NTK odpisy. V roce 2013 jejich výše dosáhla 38 574 673,69 Kč. Položka spotřeba materiálu dosáhla částky 18 107 904,22 Kč. Zahrnuje nákup knihovního fondu v klasické, tj. tištěné formě a běžnou spotřebu materiálu (kancelářský materiál, provozní materiál, materiál na opravu a údržbu).

Na pořízení knihovního fondu jak v klasické knižní nebo elektronické podobě (knihy, časopisy, speciální informační zdroje a elektronické časopisy) bylo v roce 2013 vynaloženo 161 333 294,07 Kč (včetně 105 518 655,00 Kč – IZV dotace). Tato částka zahrnuje i předplatné, které není zaúčtováno přímo do nákladů, ale na položku náklady příštích období, a proto se nepromítá do hospodaření roku 2013.

Přehled o jednotlivých položkách nákupu dává následující tabulka:

Číslo účtu	Název účtu	Skutečnost v Kč
501 63	Knihy, projekt HK	2 486 570,93
501 73	Časopisy ČR – projekt HK	22 433,82
518 85	Služby – elektronické časopisy – projekt HK	298 127,00
518 851	Služby SCI – databáze	107 690,00
518 9152	Služby – RFID	15 000,01
518 930	Služby – speciální informační zdroje – projekt HK	245 592,42
518 861	Služby – elektronické časopisy – IZV dotace	105 518 655,00
381 51	NPO*– časopisy – ČR – projekt HK	155 252,68
381 53	NPO – předplatné elektronické časopisy	4 318 000,00
381 56	NPO – speciální informační zdroje – projekt HK	152 542,75
381 5611	NPO – elektronické časopisy IZV vklad	18 427 250,02

Číslo účtu	Název účtu	Skutečnost v Kč
381 57	NPO – služby – elektronické časopisy – projekt HK	22 196 179,44
381 58	NPO – služby – elektronické časopisy	7 390 000,00
Celkem		161 333 294,07

*NPO – Náklady příštích období

Finanční prostředky na VaV a ostatní účelové prostředky

V roce 2013 byla poskytnuta MŠMT dotace na výzkum a vývoj IZV VaV ve výši 105 679 000 Kč. Z této dotace bylo použito 105 641 532,56 Kč. Nevyužitá dotace ve výši 37 467,44 Kč byla vrácena na depozitní účet.

Pro projekt Hybridní knihovna byla v roce 2013 stanovena částka z rozpočtu MŠMT v celkové výši 43 010 000 Kč, která byla plně vyčerpána.

Na platby členských příspěvků v mezinárodních organizacích byl v roce 2013 stanoven MŠMT rozpis ve výši 156 000 Kč. Příspěvky byly zaplacený v celkové výši 159 567,02 Kč. Rozdílová částka 3 567,02 Kč byla uhrazena z výnosů vlastní činnosti NTK.

Organizace	příspěvek za rok	částka
IATUL	2013	4 105,50
IGELU	2013	6 375,00
LIBER	2013	10 922,50
ISSN	2013	70 711,50
ASLIB	2014	16 262,52
GREYNET	2013	51 190,00
Celkem		159 567,02

Na mezinárodní konference KRE 2013, CASLIN 2013 a EU EOD byla MŠMT uvolněna dotace v celkové výši 591 000 Kč.

Na mezinárodní konferenci KRE 2013 uvolnilo MŠMT účelovou dotaci ve výši 271 000 Kč. Skutečné čerpání činilo 250 190 Kč.

Na depozitní účet bylo vráceno 20 810 Kč. Konference byla dále hrazena z vložného a darů ve výši 60 426,31 Kč.

Na mezinárodní konferenci CASLIN 2013 uvolnilo MŠMT účelovou dotaci ve výši 211 000 Kč. Skutečné čerpání činilo 184 000 Kč.

Na depozitní účet bylo vráceno 27 000 Kč. Konference byla dále hrazena z vložného a darů ve výši 115 441,40 Kč.

Na mezinárodní konferenci projektu EU EOD uvolnilo MŠMT účelovou dotaci ve výši 109 000 Kč, která byla vyčerpána v plné výši.

MŠMT poskytlo dotaci na úhradu nákladů konference MŠMT pořádané v NTK dne 16. 9. 2013 ve výši 25 965 Kč. Dotace byla plně vyčerpána.

V roce 2013 pokračovaly projekty VISK MK ČR:

Projekt VISK 2 – Moderní informační a komunikační technologie v knihovnictví 2013 ve výši 32 000 Kč na OON. Uvedená částka byla vyčerpána.

Projekt VISK 8/B – Zajištění provozu Oborové brány TECH a úpravy v databázi volných zdrojů ve výši 85 000 Kč. Uvedená částka byla vyčerpána.

Projekt VISK 9 – Harmonizace databáze personálních autorit NTK se souborem národních autorit NK ČR – VIII. etapa ve výši 70 000 Kč. Uvedená částka byla vyčerpána.

Na základě rozpočtového opatření MF se z kapitoly MK účelově převedlo do kapitoly MŠMT 38 000 Kč pro NTK na projekt eBooks on Demand. Celá částka byla vyčerpána.

Prostředky spolufinancované z rozpočtu EU a z ostatních zahraničních programů

V roce 2011 zahájila NTK práce na projektu OPLZZ: Efektivní informační služby pro veřejnost a státní správu, reg. číslo projektu CZ04/4.1.00/59:00019, který je spolufinancovaný z rozpočtu EU. Rozpis finančních prostředků přes MŠMT na rok 2013 na projekt činil celkem 4 824 153 Kč. V roce 2013 bylo vyčerpáno

15 769 557,84 Kč. Práce na projektu probíhají dle zpracovaného harmonogramu, ukončení programu bude v roce 2014.

Mimo rozpočet kapitoly MŠMT byly v roce 2013 realizovány projekty:

V roce 2013 byla NTK opět jedním z řešitelů projektu EU: eBooks on Demand – A European Library Network (EOD) – Contract no. 2009-0986/001-001 CU7 MULT 7. Hlavním řešitelem je Universität Innsbruck. Projekt pokračoval i v roce 2013.

Čerpáno v roce 2013 bylo 124 786,56 Kč. Nevyčerpané prostředky ve výši 41 765,51 Kč byly v rámci účetní závěrky roku 2013 převedeny do rezervního fondu NTK.

V roce 2012 zahájila NTK spolupráci s Lotyšskou národní knihovnou na projektu EU, a to LLP projektu – Dissemination and Exploitation via Libraries: for Success and Sustainability (Di-XL). Hlavním řešitelem tohoto projektu EU je Lotyšská národní knihovna. Na začátku roku 2013 byla k dispozici částka 296 888,24 Kč. Během roku 2013 NTK přijala na tento projekt 361 747,89 Kč a vyčerpala 202 065,77 Kč. Zůstatek ve výši 456 570,36 Kč byl převeden do rezervního fondu NTK.

Na projekt eCloud obdržela NTK v roce 2013 částku 178 725,61 Kč, vyčerpala 90 016,22 Kč (na koordinační schůzce v Nizozemsku a na workshopu ve Velké Británii) a do rezervního fondu převedla nevyčerpaný zůstatek ve výši 88 709,39 Kč.

Realizaci semináře Big Clean v plném rozsahu finančně kryla organizace The Tides Foundation.

Péče o zaměstnance

Národní technická knihovna zajišťovala svým zaměstnancům závodní stravování formou poskytování stravovacích poukázek Ticket Restaurant firmy EDENRED, tj. stravování zaměstnanců v provozovnách veřejného stravování nebo v restauračních zařízeních. NTK hradila zákonnou zdravotní preventivní péči. Další pravidelná péče o zaměstnance NTK byla realizována

prostřednictvím fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP) –
– rekreace dětí zaměstnanců, zájezd do Krkonoš, dary při životních
a pracovních výročích. Na závěr roku byl, již tradičně, pro
zaměstnance a přátele NTK uspořádán vánoční koncert v budově
NTK.

Správa a provoz NTK

Správa a provoz NTK

V roce 2013 pokračovalo oddělení správy a provozu v realizacích investičních záměrů z předešlého roku. Stavebními úpravami prošlo pracoviště registrace – instalovali jsme zde větrací moduly pro možnost dostatečného provětrávání tohoto pracoviště. Zároveň byl pro toto pracoviště zhotoven mobilní pult pro tělesně handicapované návštěvníky, včetně mobilního kontejneru. Pro zlepšení klimatických podmínek zaměstnanců v zimním období jsme pořídili infrapanely (mobilní v kovovém rámu), které se používají v zimních měsících u informačních pultů služeb a pracovišť skladníků.

Realizovali jsme také stavební úpravy veřejné šatny na nájemní prostor. Tento nový prostor se samostatným vstupem z venkovní fasády (o ploše 76,50 m²) byl pronajat Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR pro pracoviště jejich odborné knihovny. Vzhledem k přetrvávajícím stížnostem (nečistoty, zápach) došlo k výměně podlahové krytiny v denní místnosti služeb v 5. NP, kde byla místo koberce položena nová kaučuková podlaha. V průběhu roku byly v budově provedeny i další drobné úpravy a vylepšení, jako např. bezpečnostní úprava myčky aut v 1. PP, úprava – přepojení spínacích jednotek fasádních žaluzií v administrativních prostorech, dodávka a instalace dvou kusů kamer pro monitoring stojanů na kola a pro detailní pohled na vstup do NTK či drobné stavební úpravy na veřejných WC.

V roce 2013 byly zřizovateli zaslány k odsouhlasení tyto plánované investiční akce pro rok 2014:

- Stavební úpravy – badatelna + galerie
- Úprava depozitáře Písnice

- Dispoziční a interiérové změny
- Úprava 3. NP pro účely noční studovny
- Dispoziční úprava nájemních prostor
- Úprava vzduchotechniky v 1. až 3. PP
- Software MaR budovy
- Bezpečnost budovy
- Úprava stávajícího zařízení pro zlepšení prostředí budovy
- Dataprojektor
- Úpravy technického zařízení pro provoz
- Elektronické skříňky
- Upgrade SW pro skenování knih
- Investice do ICT – upgrade a rozšíření datového centra
- Upgrade IDM systému
- Upgrade PaM systému
- Dovybavení grafického pracoviště NTK

Ke konci roku 2013 se ve spolupráci se zhotovitelem stavby podařilo prodloužit záruční dobu na vybraná technická zařízení do června 2014.

Na financování, pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku bylo v roce 2013 z prostředků fondu reprodukce majetku (FRM) použito celkem 9 573 615,51 Kč. Zdroji fondu reprodukce majetku byly v roce 2013 odpisy v celkové výši 3 577 tisíc Kč.

Oddělení správy a provozu plnilo v roce 2013 úkoly, které vyplynuly z Investičních záměrů a z požadavků jednotlivých útvarů.

Jednalo se o následující investice do dlouhodobého majetku financované z FRM:

Stavební úpravy	3 575 755,82 Kč
Samostatné movité předměty	68 546,50 Kč
Technické zařízení budovy	52 109,86 Kč
Investice do ICT	717 682,00 Kč
Software pro knih. procesy	5 159 521,10 Kč
celkem	9 573 615,28 Kč

Záruční doba na budovu NTK byla poskytnuta v délce 60 měsíců, tudíž skončila k 31. prosinci 2013. V průběhu roku 2013 pokračovalo odstraňování vad a nedodělků v rámci reklamačního řízení. Dále probíhají jednání o prodloužení záruční doby o dalších pět let.

Organizační struktura NTK k 31. 12. 2013

1 ředitel NTK

101 Referát interního auditu

102 Referát personální

11 Oddělení strategického rozvoje a plánování

111 Referát vzdělávání

2 Kancelář ředitele

201 Sekretariát

202 Referát finanční kontroly

21 České národní středisko ISSN

3 Odbor ekonomický

301 Referát daní a ekonomiky pronájmů

302 Referát pokladen

303 Referát evidence majetku a inventury

312 Referát mzdový

32 Oddělení účtárny

4 Odbor fondů a služeb

401 Referát historického fondu

41 Oddělení akvizice

42 Oddělení správy katalogu a ANL

43 Oddělení správy autoritních souborů

44 Oddělení služeb

441 Referát informačních služeb

442 Referát výpůjčních služeb

443 Referát skladů

45 Oddělení meziknihovnických služeb

47 Oddělení ochrany fondů

48 Oddělení revize fondů

481 Referát obsahové prověrky fondů

5 Odbor projektů a Inovací

501 Referát PSH

51 Oddělení Digitální národní technické knihovny

52 Oddělení rozvoje elektronických služeb

53 Oddělení referenčních oborových služeb

6 Odbor informačních a komunikačních technologií

601 Referát rozvoje ICT

602 Referát správy ICT majetku

61 Oddělení provozu ICT

7 Odbor komunikace a fundraisingu

701 Referát podpory služeb a interní komunikace

71 Oddělení marketingu a kreativních služeb

711 Referát konferenčních služeb

712 Referát kreativních služeb

8 Oddělení správy a provozu

801 Referát provozu

Hlavní statistické ukazatele 2013

		2012	2013	13/12
FONDY				
stav primárních fondů k 31. 12.	celkem	1 182 254	1 188 300	101 %
základní fond		1 098 855	1 104 623	101 %
speciální fond		83 198	83 469	100 %
fond elektronických dokumentů		201	208	103 %
volně přístupno	celkem	296 461	326 926	110 %
přírůstek primárních fondů	celkem	5 633	6 046	107 %
základní fond		5 292	5 767	109 %
speciální fond		307	271	88 %
fond elektronických dokumentů		34	7	21 %
počet odebíraných titulů časopisů		1 294	1 282	99 %
úbytek primárních fondů	celkem	4 983	4 859	98 %
počet využívanýchází dat (kromě VPK a STM)		27	29	107 %
vlastních		5	5	100 %
na CD-ROM		3	3	100 %
on-line na základě licence		19	21	111 %
počet záznamů uživatelskýchází vlastních vč. OPAC		751 765	800 704	107 %
SLUŽBY				
výpůjčky z fondů knihovny	celkem	192 974	191 864	99 %
ze základního fondu vč. prodloužení	celkem	108 703	110 181	101 %
absenční	celkem	108 523	109 710	101 %
osobní		108 244	109 350	101 %
MVS		267	341	128 %
MMS		12	19	158 %
prezenční protokolované		180	471	262 %
ze speciálního fondu	celkem	84 271	81 683	97 %
z historického fondu		3 626	1 056	29 %
výpůjčky elektronických dokumentů		3	12	400 %
elektronické informační zdroje		80 642	80 615	100 %
meziknihovní služby	celkem	9 328	9 674	104 %
počet kladně vyřízených požadavků MVS		5 654	5 056	89 %
počet kladně vyřízených požadavků MMS		3 674	4 618	126 %
reprografické služby				
vyřízeno externích požadavků	celkem	8 559	8 239	96 %

		2012	2013	13/12
zhotoveno jednotek (vč. interních)	celkem	132 502	107 928	81 %
xerokopii (stran)		113 574	89 841	79 %
zvětšenin (kusů)		0	0	
kopii (souborů/stran) doručených elektronicky		15 992	15 364	96 %
tisků (stran)		2 936	2 723	93 %
Tiskový systém				
tisk (MFZ celkem)		395 179	361 227	91 %
kopie (MFZ celkem)		104 609	49 187	47 %
sken (MFZ celkem)		16 265	20 153	124 %
Rezervační systém				
krátkodobé pronájmy (v hodinách)		18 867	14 065	75 %
dlouhodobé pronájmy (v hodinách)		70 558	70 177	99 %
VPK				
báze dat VPK		25 068	26 006	104 %
služby VPK prostřednictvím NTK		15 211	14 886	98 %
VZDĚLÁVÁNÍ				
počet vzdělávacích akcí		171	163	95 %
počet účastníků celkem		1 930	3 564	185 %
ZÁKAZNÍCI				
počet fyzických a virtuálních zákazníků		21 841	25 449	117 %
počet návštěvníků knihovny za rok		1 017 583	1 235 866	121 %
z toho virtuálních návštěvníků		534 000	696 231	130 %
ÚDAJE PRO STÁTNÍ STATISTIKU				
na nákup literatury vynaloženo	v tis. Kč	48 447	140 099	289 %
počet míst ve studovnách		1 322	1 322	100 %
počet zpracovaných rešerší a bibliografií		41	36	88 %
počet vydaných publikací		18	21	117 %
přepočtený stav pracovníků knihovny		143,68	142,94	99 %

Výroční zpráva Národní technické knihovny 2013

Autoři:

Jan Bayer
Jana Bohabojová
Drahomíra Dvořáková
Věra Hrabovská
Ivana Janů
Veronika Ježková
Zdenka Kloučková
Ondřej Koch
Lucie Kumherová
Stephanie Krueger
Markéta Málíková
Jitka Marhoulová
Jiřina Nindlová
Marcela Ouzká
Vladimír Pavlík
Petra Pejšová
Želmíra Petrová
Pavel Pospíšil
Jakub Řihák
Markéta Říhová
Martin Svoboda
Eva Šebková
Jana Vašková

Národní technická knihovna
National Library of Technology
Technická 6
Praha 6

2014